

3 JAPONŲ KARO LAIVAI NUSKANDINTA

SIDABRINIS JUBILIEJUS — DIDIEJI DARBO, KOVOS METAI

Lietuvos nepriklausomybės nutarimo
paskelbimo 25 metų sukakties proga

Izaliotas Ministras p. Žadeikis vardu laikinai pavergtos, bet nuolat besinriešinančios Nacių okupacijai Lietuvos, sveikina ir ačiūoia visiems Lietuvos čionykštieiems draugams ir savo tautiečiams už moralinę paramą. Giminings Amerikos geros valios rezervas tegu neišsenka!

Tasai 16 vasario 1918 m. Nutarimas numatė demokratini Lietuvos susitvarkymą.

Tasai Nutarimas padarytas visų tuolaikinių Lietuvos politišku srovii vienybėje.

Tas paskelbimas įvykdytas Gedimino sostinėje ir lietuvių tautos atgimimo centre Vilniuje.

Šaukia į vienybę

Tas aktas kaip tas Laisvės Varpas taip garsiai skamba, kad kurčiai gali girdėti: Lietuviai vienybėn, to reikalauja Tėvynės išlaisvinimas, to reikalauja nepriklausomybės atsteigimas!

Vieningumo ir brolybės nuotaikoje pagerbkime vardus tų 20 patrijotų kurie nepaisydami tuolaikinių Lietuvos okupantų bausmės ryžosi paskelbti pasauliui lietuvių tautos valią nusikratyti nuo svetimųjų jūno ir gyventi nepriklausomai kaip tikriems savo krašto šeimininkams pridera.

Atsižvelgkime į pavergtųjų brolių vargus

Šia proga atsiminkime mūsų tautiečių vargus Nacių pavergtose Lietuvoje; atsiminkime tūkstančius mūsų tremtinių kaip tolimame Sibire, taip vokiečių prievartos darbuose. Atsimindami pasižadėkime jų neužmiršti.

Pagerbkime tautos vadus ir karžygius

Pagerbkime, šviesią atmintį mirusių Lietuvos atgimimo pranašų, laisvos valstybės statytojų, jos laisvės gynėjų kareivių.

Nepaisant dviejų audrų, žiauriausiai palietusiu mūsų tautą ir suardžiusiu mūsų Respubliką, Lietuva visgi tebėra gyva ir laukia išsilaisvinimo dienos.

Lietuvių tautos viltys

Dabartinė Lietuvos padėtis nesiskiria nuo kitų Europos pavergtųjų valstybių: padėtis yra traginga, betgi nėra beviltiška, nes tautos pasiryžimas aukotis dėl laisvės yra neabejotinas ir yra darbas įrodytas.

Tas pasiryžimas yra sutvirtintas dar ta galinga viltimi, kuri Lietuvą pasiekė iš vakarų: tai Lietuvos okupacijos nepripažinimas per didžiasias valstybes ir Atlanto Deklaracija, kuri žada gražinti laisvę toms valstybėms, kurioms ji buvo prievarta išplėsta, kaip Lietuvos atsitikime 1940 ir 1941 metais.

Visos jėgos Amerikos pergalei

Būdami dėkingi Amerikai už taip didelę moralinę paramą, mes turime taggi parodyti, kad esame verti tokio kilnaus mosto. Todėl: lietuviai visais būdais remia Amerikos tautos pastangas laimėti tautų išsilaisvinimo karą ir garbingą taiką Atlantic Charter pagrindais, — lietuviai pažabodami partinį egoizmą sudaro vieną visuomeninių pajėgų rezervą ne tarpysaviai kovai už po karo būsimus dalykus, bet šiandieniniems darbams dirbti, darbams, kurie yra susiję su bendromis karo pastangomis, su šalpos dalykais, su anti-lietuviška propaganda ir su gilesniu grynai lietuviškų studijų (research) darbais.

Darbo ir kovos metai

Tegu šie Sidabrinio Jubiliejaus metai būna broliškos nuotaikos, tarpysavio pasitikėjimo, įtempto darbo ir praktiškos vienybės metai. To reikalauja Amerikos uždaviniai, to reikalauja Lietuvos kančios.
Washington, D. C.
1943 m. vasario 10 d.

U. S. lakūnai atakuoja Kiska

WASHINGTON, vas. 12. — U. S. bombonešiai, kovinių lėktuvų lydimi, vasario 10 d. atakavo japonus Kiska saloje, Aleutians.

Be to, tą pat dieną lakūnai atakavo japonų bazę Munda, Solomons, pranešta komunikatu.

Be kitko pažymima, kad Guadalcanal saloje, Solomons, jau niekur nesusižiuriama su organizuotu japonų priešinimosi.

INDIANAPOLIS. — W. Willkie spėja, kad iki karas bus laimėtas gal šalies skolos padės iki 300 bilijonų dol.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

JAPONAI BUVO SUNAIKINTI

Du amerikiečiai kareiviai šauna į japonų apkašą prieš įžengiant apžiūrėti Bunos sek-cija, Naujoje Gvinėjoje. Japonų karo štabas skelbia, kad jų kariuomenė pasitraukė, bet gen. MacArthur pasakė, kad japonai buvo sunaikinti.

Sąjungininkų jėgų Š. Afrikoj vado gen. Eisenhower štabas sudarytas

Štaban įeina žymiausieji britų,
amerikiečių ir prancūzų generolai

SAJUNG. ŠTABAS Š. Afrikoj, vas. 12. — Amerikos gen. D. D. Eisenhower, vyriausias sąjungininkų karo jėgų vadas šiaurinėj Afrikoj, turėjo pasitarimus su britų štabo karininkais iš Artimųjų Rytų ir sudarė sąjungininkų galingųjų karo jėgų vieną vadovybę ofensyvai, kad ašį išstrenkti iš Tunisijos.

Gen. Eisenhowerio štaban įeina žymiausieji britų, Amerikos ir prancūzų generolai, kurie vienur ir kitur kovomis jau užgrūdinti, žino savo pareigas ir pasižymėję.

Vyriausiojo vado gen. Eisenhower pavduotojas yra gen. Harold Alexander, iki šioliai buvęs britų armijų vyriausias vadas Artimuosiuose Rytuose (Artimuosiuose Rytus britai vadina Viduriniiais Rytaiis). Gen. Alexander direktoos visoms sausžemio operacijoms.

Oro maršalas Arthur Tedder, britų oro jėgų Viduržemio srity vyriausias vadas, direktoos visoms sąjungininkėms oro jėgoms.

Sąjungininkų laivynų vyriausias vadas bus britų admirolas Andrew Browne Cunningham.

Minėti vadaį yra atsakingi vyriausiajam vadui gen. Eisenhower. Bet jų vadovybėje yra dar kiti britų, amerikiečių ir prancūzų generolai.

Šios visos išsišakojusios vadovybės pagrindas yra so lidarumas — vieningas veikimas prieš bendrąjį priešą, kurs, nustatytu planu, turi būti suklupdytas ir bus nugalėtas.

Naujam vyriausiajam vadui gen. Eisenhower visi jo štabo nariai palinkėjo pasisekimų ir pasižadėjo visomis galimomis priemonėmis bendromis jėgomis išstrenkti ašį iš Tunisijos.

WASHINGTON, vas. 12. — Senatas, be mažiausio delsimo patvirtino leit. gen. Eisenhower pilno generolo rango, taip kaip prezidento buvo pasiūlyta.

Japonai išblaškyti iš Wau srities

SAJUNG. ŠTABAS Australijoje, vas. 12. — Gen. MacArthur šiandien išleisť komunikatu pranešama, kad Wau srityje, N. Gvinejoj, japonai ne tik išblaškyti, bet dar daugiau kaip vienas tūkstantis jų nukauta.

U. S. didieji bombonešiai atakuoja japonų bazes. Daugiausia tenka Rabaul bazei, kurią siekiama visiškai išgriauti.

WASHINGTON. — Karo gamybos boardo pirmininkas Nelson praneša, kad artimoj ateity gal ir drabužiai bus racinuojami.

Rusai perkirto Charkovo geležinkelį

LONDONAS, vas. 12. — Žiniomis iš Maskvos, rusų armijos Charkovo fronte daro pažangą. Jau perkirto svarbiausią geležinkelio liniją, kuri jungia Charkovą su Krymu. Tas atlikta atsėmus geležinkelio mazgą Lozovaja.

Kiek žinoma, vokiečiai Charkove daug įsistiprinę. Nepaisant to, rusai be atlaidos visomis pusėmis veržiasi vokiečius blaškydami. Jei bus susidurta su atakliu vokiečių priešinimosi, rusai pasiryžę Charkovą apsausti.

Po karo jaunuoliai bus mankštom

WASHINGTON, vas. 12. — Kongrese iškelti du biliai, kad po karo visi sulaukę 18 m. amž. jaunuoliai turi būti pašaukiami privalomajai vienerių metų karinei mankštai.

Paštu siuntė nužudytą kūdikį

Vakar Chicagos pašte ben drame siuntinių skyriuje, Van Buren ir Canal str., buvo rastas nužudytas kūdikis pakiete, kuris buvo atsijtas iš Bostono.

Pašto inspektorius Wetmore pareiškė, kad tai pirmas toks įvykis Chicagos pašto istorijoje.

Tiesiog sunku įsivaizduoti prie kokių žiaurumų žmonės prieina.

MONTREALIS. — Newfoundlando nukrito bombonešis Liberator. 18 asmenų žuvo.

Mažiausia 4-riems kitiems pataikyta; prieš laivus atliktos dvi atakos

Tas įvyko vasario pirmomis dienomis
japonams apleidžiant Guadalcanal

WASHINGTON, vas. 12. — Laivyno departamentas paskelbė, kad U. S. bombonešiai ir torpediniai lėktuvai pirmąją vasario savaitę Solomons, Pacifike, tris japonų naikintuvus nuskandino ir mažiausia keturis sugadino per įvykusias dvi atakas.

Pirmoji ataka įvyko arti New Georgia salos, o antroji — ties Guadalcanal.

Arti New Georgia U. S. bombonešiai vasario 4 d. užtiko 20 japonų naikintuvų flotilę, plaukiančią Guadalcanal salos krypsni. Japonų laivus saugojo jų koviniai lėktuvai zero.

U. S. lakūnai užatakavo prieš laivus. Vienas japonų laivas nuskandintas ir trys sugadinti. 17 zero numuš

ta. Amerikiečiai prarado 10 lėktuvų.

Išlikę sveiki japonų naikintuvai nuplaukė Guadalcanal salos link. Atėjo naktis ir nebuvo įmanoma juos susekti. Spėjama, kad nakties laiku tie laivai saviešiams Guadalcanal saloje pristatė maisto ir karo medžiagos ir iš salos evakuavo apie 1,000 vyrų — karininkų ir technikų.

Tik rytojaus dieną anksti U. S. bombonešiai ir torpediniai lėktuvai susekė japonų laivus ties Guadalcanal bedirbančius.

Ten įvyko antroji prieš japonus ataka. Du japonų naikintuvai nuskandinta ir keli kiti sugadinta. Šiose atakose dalyvavo ir U. S. torpediniai laivai, kurių trys nuskendo.

Maskva praneša, kad po karo niekas nesikištų į Pabaltijo klausimą

WASHINGTON, vas. 12. — Čia oficialiuose ir diplomatinuose sluoksniuose sukelta daug susidomėjimo iš Maskvos pranešimu. Sovietų vyriausybė pareiškia, kad po karo pasaulis neturės kištis į Besarabijos ir Pabaltijo valstybių klausimus. Gir-di, 1940 metais Sov. Rusija tuos kraštus atgavusi ir jie turi pasilikti Sovietų dalimis.

Minėtus kraštus Sovietai okupavo, kai Hitleris nioko-kojo Olandiją, Belgiją ir Prancūziją ir gresė Britanijai.

1941 metais Hitleris stauga nusisuko prieš Sovietus ir iš jų atėmė ne tik Besarabiją ir Pabaltijo valstybes, bet dar tolokai įsiveržė Rusijon.

Dabar vokiečiai iš Rusijos išmušami, Galimas daiktas, kad artimoj ateity vokiečių armijos susimes bėgti iš Rusijos plotų ir tuo būdu evakuos Besarabiją ir Pabaltijo respublikas — Estoniją, Latviją ir Lietuvą.

Tad Maskva ir sako, kad šie kraštai ir vėl turi tekti Sovietams.

Šiuo klausimu vasario 8 d. rašė Pravda — Rusijos komunistų partijos organas. Sovietų ambasada Washingtone leidžia anglišką informacijų biuletinį, kuriame dabar ir perspaudinta iš Pravdos tas rašinys.

Įdomus Maskvos nusistatymas. Tas ir sukelia visuose sluoksniuose daug didelės nuostabos.

Rytoj mes pareikšime savo nusistatymą

Mes, lietuviai, Amerikos piliečiai, kurie visais savo galimais remiame savo krašto karo pastangas, pilniausiai tikėdami pergalei ir Atlanto Čarterio dėsniams, garantuojantiems kaip visoms tautoms taip ir Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, Rytoj visi suvažiuosime 2 val. po pietų į Orchestra Hall, Chicagoje, kad pareikšti vieningą, stiprų ir nepakeičiamą lietuvių tautos nusistatymą už laisvos, nepriklausomos ir demokratiškos Lietuvos Respublikos atstatymą!

Rytoj bažnyčiose rinkliava

Rytoj, vasario 14 dieną, Chicagoje visose lietuvių parapijų bažnyčiose bus rinkliava Lietuvai nuo karo nukentėjusiai šelpiti.

KAS GIRDET WAUKEGANE

Minės Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį

Šios kolonijos ir apylinkės lietuviai Lietuvos 25 metų Nepriklausomybės sukaktį minės vasario 27 d., Lietuvių Auditorijoje. Taip buvo galutinai nutarta praeitą antradienį susirinkusių įvairių draugijų atstovų. Egzekutyvę valdybą išrinko iš sekančių: pirmininkas Vladas Skyrjus, vice pirm. Feliksas Sedaravičia, išdinininkas Juozapas Mačiulis, raštininkas G. P. Bukantis. Nutarta ruošti įvairių programų ir paskirti garsius kalbėtojus. Plačiau bus pranešta vėliau.

Išleistuvių vakaras

Raimundui Bujanauškui, sūnui Prano ir Marcelės Bujanauškų, vietos veikėjų, išvykstant į kariuomenę, buvo surengtas išleistuvių vakaras vasario 9 d. Bujanauškų name, 1010 Tenth St. Susirinkę artimi draugai ir pažįstami užkandžiaudami, reikė jaunam kareiviiui laimingos tarnybos ir sveikam sugrįžti. Įteikta dovanų, reikalingų karo tarnyboj.

Iš klubo susirinkimo

Amerikos Lietuvių Politikos klubas laikytam mėniam susirinkime, vasario 7 d., Lietuvių Auditorijoje, valdybą 1943 metams išrinko: pirmininku F. Sedaravičia, vice pirm. K. Pečiulį, raštininku G. P. Bukantį, išdinininku Kaz. Navardauska, finansų rašt. J. Petruška.

iždo globėju M. Valentukonį, maršalka J. Kuzinską ir J. Visockį. Nutarta susirinkimus laikyti kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų. Vienbalsiai tapo indorsuotas A. J. Sutkus į aldermanus 1 Wardo.

Nutarta po Velykų suruošti vakarą su gera programa. Sunkiai serga

Marijona Mačiulienė, žmona Benedikto Mačiulio, seno vietos darbuotojo. Guli Šv. Teresės ligoninėj. Linkim greit pasveikti. Enrikas

Iš Šv. Petro parapijos sodaliečių veikimo

Kenosha, Wis. — Sodalietės prie šv. Komunijos "in corpore" ėjo praeitą sekmadienį. Po šv. Mišių turėjo susirinkimą ir pusryčius.

Kun. F. Skrodenis, MIC., taipgi dalyvavo susirinkime. Nutarta padaryti rinkliavą fondui, iš kurio bus įsteigtos "Service Flag" bažnyčioj ir "Honor Roll" salėje. Nes ir iš šios parapijos daug yra išėjusių į karo tarnybą vaikinių.

Naujomis narėmis įsirašė Stella Waitkus ir Irene Alabafonte

Pusryčius kitą mėnesį pagamins Helen Dešris ir Bertha Lauraitis.

"Sodality Paper" kitą mėnesį suredaguos Bernice Cepukėnas ir Ann Ališauskas.

Ann Mastauskas ir Bernice Cepukėnas išrinktos gauti laikraščeliui skelbimų.

Sodalietė

Lietuva Nepriklausomybės dienose švietimo srityje pasiekė nepaprastą pažangą

Lietuviams užkirstas kelias į aukštesnį mokslą rusų valdymo metais. Lietuviai steigia savas mokyklas. Lietuviška mokykla Nepriklausomybės dienose.

Galima sakyti, kad savos lietuviškos mokyklos ligi atgimant nepriklausomybę beveik neturėjome. Senojoje Lietuvos ir Lenkijos Respublikoje mūsų mokykla nebuvo sava šios dienos to žodžio prasme. Ji buvo išimtinai skiriama bajorų ir miestelėnų vaikams, kitaip tariant tiems sluoksniams, kurie buvo gerokai pasidavę lenkiškumo įtakai. Reikia nepamiršti, kad septynioliktajam ir aštuonioliktajam amžiaus bajorų daugumą, atrodo, luominiai interesai buvo svarbesni už tautinius ir valstybinius. Mokykla didele dalimi buvo pritaikiusi tiems interesams tarnauti. Ir pati mokyklos dėstomoji kalba buvo ne lietuvių: lotynų ir lenkų.

Aštuonioliktame amžiuje lietuvių tauta gyveno puo-limo laikotarpiu ir pagaliau 1795 metais visai prarado nepriklausomybę.

MOKYKLOS BUVO RUSINAMOS

Pirmaisiais rusų valdymo dešimtmečiais mokykla toliau tebeleņkėjo. Tik po 1831 metų sukilimo rusai smarkiai subruzdavo kovoti su lenkybe Lietuvoje ir mokyklą ėmė rusinti. Ji buvo atimta iš Vilniaus universiteto globos, pats universitetas tuo metu buvo likviduotas ir mokyklos pavestos rusų valdžios organų priežiūrai. Tuo laiku veikusios parapijinės pradžios mokyklos, kurias dalinai galėdavo lankyti ir lenkybės nepalieti baudžiamųjų vaikai, dar negalėjo būti lietuviškos, nes tautinis lietuvių susipratimas dar nebuvo prasidėjęs. Tuo būdu visą devynioliktą amžių Lietuvos mokykla rusėjo. Daugumoj pradžios mokyklų teliko viena vienintelė dėstomoji rusų kalba. Išsivadavusių iš baudžiamos lietuvių vaikai lietuviškai negalėjo pramokti iš savo motučių arba slaptų daraktorių. Iš čia kilo ir vargo mokyklos vaizdas, kurį puikiai atvaizdavo dailininkas Petras Rimša.

KILO REVOLIUCIJA

Kaip gerai žinome lietuvių tautinis atgimimas pra-

sidėjo devynioliktajam amžiaus pabaigoje ir šis atgimimas veikė į platesnę visuomenę.

Didesnės įtakos Lietuvos mokyklai turėjo 1905 metų revoliucija. Revoliuciniukų brūdėjimas pirmiausia buvo nukrypes kaip tik prieš buvusią svetimą mokyklą ir jos mokytojus rusus. Buvo reikalaujama lietuviško švietimo ir savo mokytojų. Deja, iš to, kas revoliucijos buvo laimėta, ligi 1907 metų maža kas beliko.

PRIEŠKARINIS LIETUVIŠKOS MOKYKLOS VAIZDAS

Lietuviškos prieškarinės mokyklos (1914 metais) vaizdas buvo toks: kiekviename valsčiuje buvo po 1 ar 2, o geriausiu atveju po 3, 4 pradžios mokyklas. Daugumoj jose dirbo tik vienas mokytojas ir tas pats rusas. Mokytojai rusai išgyvenę visą amžių Lietuvoje, nesirūpinami pramokti lietuviškai ir lietuviškos kalbos nei mokykloje, nei pamokose, nei santykiuose su vaikais niekur nevertodavo. Tik retoj mokykloje pasitaikydavo lie-

tuvius, kuris panorėdavo vaikų pamokyti ir lietuviškai. Dažniau atsitikdavo, kad antrasis mokyklos mokytojas ar šiaip padėjėjas būdavo lietuvis ar bent iš Lietuvos kilęs. Jam greičiau būdavo leidžiama ir lietuviškai pakalbėti ar paskaityti. Lietuviškai būdavo dar pamokoma tik ybos parapijose, kur būdavo lietuvių kunigų.

Mokyklas lankydavo ne visi vaikai, daugiau eidavo berniukai kaip mergaitės. Mokslas tęsdavos tris žiemas Jaunima, pramokydavo rusiškai, bet greitai tą kalbą pamirėdavo, nes namie buvo vartojama lietuvių kalba.

GERIAU BUVO UŽNEMUNEJE

Žymiai geriau švietimo reikalai stovėjo Užnemunėje.

DR. G. SERNER

LIETUVIŠKŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 Metų Patyrimo
Tel.: YARDS 1839
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis.
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
Kampus 34th Street
Valandos: nuo 10 iki 4; ir 6 iki 8
Trečiadienį ir Sekmad. pagal sutartį.

BALSUOKITE UŽ BIZNIERIŲ

Wm. J. PIECZYNSKI

Non-Partisan
Kandidatas

ALDERMANUS
10-to Wardo

Rinkimai:

Antradienį, Vas. (Feb.) 23, 1943

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos tel.: BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniai pagal sutartį
Tel. YARDS 5921.
Res.: KENWOOD 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Laikai statymo bažnyčių ir puošimo altorių jau praejo. Dabar svarbiausiu dalyku yra: pripildyti šalį gerais laikraščiais. (Kardinolas Laobre).

Tel. CANAL 6122

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. Sekmad., Trečiadienį ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. BEPUBLIK 7368

Tel. CANAL 0257
Res. tel.: PROSPECT 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakara.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

buvusioj Suvalkų gubernijoje. Čia buvo laisvesnė santvarka, veikė Napoleono kodeksas, čia žmonės visu pusamžiu buvo anksčiau išsivadavę iš baudžiamos, čia daugiau pasitaikydavo lietuvių mokytojų ir tankesnis buvo mokyklų tinklas. Vėverių seminarijos auklėtinių daugumas buvo lietuviai, o tuo tarpu į Panevėžio seminariją lietuvių rusai visiškai nepriimdavo. Pagaliau ir tautinis susipratimas buvo prasidėjęs Sudavijoj anks-

čiau kaip žemaičiuose ir Rytų bei Pietų Aukštaičiuose.

I VIDURINIS MOKYKLAS LIETUVIAMS SUNKU BUVO PATEKTI

Vidurinių mokyklų etnografinėje Lietuvoje buvo ne daug, didesniuose jos centruose: Vilniuje, Kaune, Marijampolėje, Panevėžyje, Šiauliuose ir dar keliose ki-

(Nukelta į 5 pusl.)

DR. VAJUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jus garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prieengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Kreivios akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmas.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Phone: YARDS 1373

Jaunuoliai, kurie neprimami karo aviacijos skyrių, priežasties spalvų nerėgėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsimū išgydyti.

DOCTOR SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS ISTIRINĖJA AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti pataisymo metodų įrenginiai akims, kurioms akinių pagelba neužtenka.

VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas diena.
Taipgi Antradienį ir Ketvir. vak.

137 N. MARION STREET
Oak Park, Illinois
(prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906
— REZIDENCIJA —
1441 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 7681

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn Street
Room 1230
Ofiso Tel.: CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.
Pirmadieniai ir Ketvirtadieniai 10:30 iki 8 val. vakara.
Kitomis valandomis pagal sutartį

Namų Tel.: Aberdeen 4774

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1980

DR. P. ATKOČIONAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniai, Ketvirtadieniai ir Penktadieniai
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniai, Trečiadieniai ir Šeštadieniai
Valandos: 3 — 8 popiet.

Tel. YARDS 2246

DR. G. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; o nedėliomis pagal sutartį.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Rez. Tel. LAFAYETTE 0094
Jeigu Neatsilepama —
Saukite KEDZIE 2868
VALANDOS:
Firm., Antr., Ketvir., 6 iki 9 vak.;
Penkt., Šeštad. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmadieniai pagal sutartimą.

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniai — tik 2-4.
Šventadieniai — 11-12.

Ofiso Tel. VIRGINIA 1886

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadienį ir Sekm. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDWAY 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Priteikiu akinius atsakomai ir už prieinamą kainą.

JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.

TELEFONAS:

Calumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO —

Saukite YARDS 3088.

SUPAZINDINKITE KITUS

SU DIENR. "DRAUGU"

Atlyginkite už Gerą Patarnavimą VĖL IŠRINKDAMI

Michael P. Hogan

ALDERMANU
13-to Wardo

Vasario (February) 23 d., 1943

Nenuilstantis pasidarbavimas Alderman Hogan'o kas link įvairių pagerinimų 13-tam Wardui — įgijo jam endorsementą Regular Democratic Organizacijos, South Town Civic and Improvement Asociacijos. Jis taipgi buvo endorsuotas Lietuvių Demokratų 13-to Wardo, Polish Home Owners asociacijos ir Italian-American asociacijos.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ I

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų I
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŠEIMOMS
NUOŠMIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMLIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA

— 46 Metal Sekulingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

Am. Liet. Tarybos pareiškimas

(Užbaiga)

Milžiniškoje savo daugumoje Lietuvos žmonės jau šiandien yra visa siela su Jungtinėmis Tautomis ir tik laukia valandos, kada jie galės kartu su jomis stoti atvirai į kovos frontą.

Amerikos lietuviai seka su giliausia simpatija šita, jų tėvų krašto kovą dėl išsivadavimo iš nacių vergovės. Teisioginės pagalbos suteikti jai, deja, jie dabar negali. Vienintelis būdas pagreitinti Lietuvos išlaisvinimą ir sutrumpinti jos gyventojų kančias — tai visomis jėgomis remti J. A. V. ir jų sąjungininkų karo pastangas, kad kaip galint greičiau būtų laimėta pilna pergalė, kad būtų sutriuškinti totalitariniai agresoriai.

Jungtinių Tautų pergalė reikš laisvės grąžinimą visoms tautoms, kurioms ji buvo išplėsta jėga, kaip tautai yra paskelbta Atlanto Čarteryje. Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, be to, užtikrino įsakmiai, pats Prezidentas Rooseveltas dar 1940, spalio 15 d., kuomet ji sai priėmė Amerikos lietuvių delegaciją Baltuosiuose Rūmuose Washingtone. Kančios, kurias Lietuvos žmonės tenka iškentėti dabar, po hitlerizmo letena, tikrai negalėjo sumažinti jų teises atgauti laisvę.

Be galo svarbu, kad Lietuvos žmonės, kaip ir kitų okupuotųjų šalių gyventojai, gautų ko daugiausia moralinės paramos iš Jungtinių Tautų. Atlanto Čarteris šituo atžvilgiu turi neįkainojamą vertę. Bet ši konferencija yra priversta pažymėti, kad tam tikruose rateliuose, šioje šalyje ir užsienyje, dar tebėra skleidžiama mintis, kad mažų tautų likimas po šio karo turėtų būti paaukotas didžiųjų valstybių interesams. Specialiai apie Lietuvą ir kitas Pabaltijo šalis yra skelbiama, kad jos jau nubalsavusios priimti sovietų sistemą ir tapti Rusijos dalim. Vienas užsiminimas apie apgavimus 1940 m. liepos mėnesio "rinkimus" sovietų armijai užėmus Lietuvą, Latviją ir Estiją, kaip apie tų tautų valios pareiškimą, yra jos įžeidimas ir pasityčiojimas iš teisingumo.

Tokia žalinga propaganda — ypač kuomet ji eina iš šaltinių, artimų vienai valstybei, susijungusiai su Jungtinėmis Tautomis ir pasirašiusiai Atlanto Čarterį, ar ba kuomet ji yra skleidžiama tos valdžios įtakoje esančiuose spaudos organuose, — gimdo sumišimą ir nesutikimą tarp amerikiečių, ki lusių iš mažųjų Europos tautų, o labiausiai tarp Baltijos kilmės žmonių. Kas dar pavojingiau, tokia propaganda gali būti panaudota nacių, kaip ginklas jų psichologiniam karui prieš okupuotųjų šalių gyventojus: Jeigu tiems gyventojams bus atimta viltis atgauti po karo teisę laisvai apžėsti savo liki-

ma, tai jie neteks svarbiausio paskatinimo kovoti prieš savo pavergėjus.

Ši konferencija, reikšdama savo rimtą susirūpinimą tokiu neatsakomingu Atlanto Čarterio principų neigimu, giliai tiki, kad tautų Laisvės ir teisingumo idėjos, kurias paskelbė dviejų didžiųjų Vakarų demokratių vadai, Roosevelt ir Churchill, vistiek paims viršų. Jas paniekinus, žmonijai būtų uždarytas kelias iš da-

bartinės pasaulio katastrofos į geresnę ateitį.

Si konferencija tvirtai tiki, kad Atlanto Čarterio dėsniai bus pritaikyti ne tikai Čekams, lenkams ir norvegams, bet taip pat ir lietuviams, latviams ir estams. Ji tiki, kad po šio karo bus surastas būdas sutvarkyti santykius tarp visų tautų taip, kad kiekviena jų galėtų gyventi laisva ir nebijo-dama galingsniųjų savo kaimynų. Amerikos Lietuvių Taryba L. Šimutis — pirmininkas Dr. P. Grigaitis — sekr.

Troost — Pachankis Paminklai

PETER TROOST MONUMENT COMPANY (Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ZENKLAI

Pasitikėjimo

Mumis

Rekordas

Ši Firma Virš 50 Metu

Tos Pačios Seimos

Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST. Troost Monuments Are Impressive and Distinctive! Workmanship and Materials Unexcelled—at Lowest Prices BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS KREIPKITES PRIE

JOHN W. PACHANKIS

— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN — Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA: 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

Mūsų pastatytas TEVAMS MARJONAMS

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUL

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugelii mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviu prieinamas.

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

HOUSE MEN Atsišaukite į Tūnekeeper's ofisą: EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

REIKIA VYRŲ

Gerai apmokami darbai. Patyrimas nereikalingas. Puikų progą išdirbti.

100 NUOS. KARO DARBAI 2743 W. 36TH PLACE

REIKALINGI VAIKINAI. 17 metų ar suvirš prie trucking, labeling ir lengvų dirbtuvės darbu. 60 centų į valandą. NATIONAL CHEMICAL & MFG. COMPANY 3617 S. May St.

CABINET MAKERS ZUK FURNITURE CO. 828 N. Wells St.

DIRBTUVĖJE PAGELBININKAI

Patyrimas nereikalingas. ZUK FURNITURE CO. 828 N. Wells St.

REIKIA VYRŲ PRIE DIRBTUVES IR WAREHOUSE DARBU KAROLTON ENVELOPE CO. 1521 W. HARRISON ST. SEELEY 2133

SPRAYERS Patyrę prie rakanų pagidajami. Atsišaukite į— STORKLINE FURNITURE CORP. 4400 W. 26th St.

MACHINE OPERATORIAI Turret Lathe Boring Mill Vertical ir Horizontal Gear Hobbing Machine

D. O. JAMES MFG. CO. 1140 W. Monroe

Pirk karo bonus ir stamapas. Tuo prisidėsi prie Amerikos pergalės.

Paaukok, per A. R. Krykių, karo reikalams savo kraują.

Kaip gamta kultūros ne-tvarkoma virsta neproduktinga jėga, taip kultūra, nu stojusi religijos, tampa lytmi be turinio. ("Ruomūva").

REMKITE "DRAUGĄ" PLATINKITE "DRAUGĄ"

GABY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja. PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE Tel. YARDS 1741-1742

4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieru.

VYRAI

Nepatyrę, kurie norėtų išmokti amato įvairiems darbams karo produkcijos dirbtuvėje. Atsišaukite asmeniškai tarp 9 ryto iki 12 pietų.

MAREMONT AUTOMOTIVE PRODUCTS, INC. 1625 S. Ashland Ave.

FREIGHT HANDLERS DOCK MEN Galim priimti keletą vyrų, kurie ieško nuolatinio darbo apmokamo unijos rata. Geros darbo sąlygos. Senlitority teisės užtikrintos. Matykite Mr. White atvykus į —

VIKING FREIGHT CO. 1333 So. Oakley

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINOS — MOTERYS 100% karo darbai švarioj ir švie-sioj dirbtuvėje. Gera pradinė alga. Radio patyrimas pagelbstantis. Atsineškite pilietybės įrodymą. STANDARD COIL PRODUCTS 4910 Bloomingdale Ave.

ENVELOPE MACHINE OPERATOR-RES. Naktį ar dienomis darbai. Patyrimas. REPUBLIC ENVELOPE CO. 1056 W. Van Buren St.

MERGINOS Prie lankstymo popieros bakų dar-bų. Patyrimas nereikalingas. Per-mainanti dienomis ir naktimis shiftal ar visados naktimis.

CHICAGO CARTON CO. 4200 S. Pulaski Rd.

PATYRUSIOS FINISHERS, OPE-RATORĖS, DRESS MAKERS. Puikios dresės. Aukščiausia mokeskis. 275 MERCHANDISE MART BLDG. HARRISON & SONS

MOTERYS VEDUSIOS AR NE

LENGVI DIRBTUVES DARBAI PILNO AR DALINIO LAIKO PO PIET AR VAKARAIŠ PASTOVOS DARBAI

ARTEX GREEN CORP. 2230 S. UNION AVE.

MERGINOS IR MOTERYS

RANKOMIS SIŪTI MOTERIMS SKRYBELES. PATYRUSIOS AR NEPATYRUSIOS DARBININKES Atsišaukite prie Miss Peterson 6-tame aukšte

GAGE BROS & CO. 18 S. Michigan

W. F. Hall Printing Co. 4600 Diversey Employment Dept.

MOTERYS Tarnaitės darbai naktimis. 40 valandų į savaitę. Matykite Steve Hart-zick, 9-tame aukšte, Service dept.

MERCHANDISE MART Pašaukite WHITEHALL 4141

MOTERYS reikalingos prie mazgo-jimo priebudų. Loop office būdin-kas. Atsišaukite 7 val. vakare į Room 1216, 59 E. MADISON, netoli Wabash Ave.

MERGINOS IR MOTERYS Patyrimas nereikalingas. Gera mo-kestis. Atsišaukite 2-rame aukšte.

GROSS EGG CO. 325 N. Clark St.

Gražiausia žmogaus savy-bė yra gebėjimas mylėti ir tuos, kurie jį persekioja. (Marcus Aurelius).

Kiekvienas, kas akylai mato ir pasiryžta, tas ne-jučiomis išauga į genijų. (Buřver).

Nieko nėra, kas galėtų su-laikyti žmogų, didvyriškai pasiryžusį ką nors didingo nuveikti.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse.

P. J. RIDIKAS 8354 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP 1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAZEIKA 3319 LITUANICA AVE. EVANAUSKAS Phones YARDS 1133-39

LACHAWICZ IR SUNUS SKYRIUS 42-44 E. 108th ST. 2314 WEST 23rd PLACE Tel. FULLMAN 1276 Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS 10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4906

J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3573

TARNAITĖS IR VALYMIU MOTERYS

Atsišaukite į Housekeeper's ofisą. EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

OPERATORĖS Patyrimas prie single needle maš-inų. Pastovūs darbai.

KROLL BROS. CO. 1801 S. Michigan Ave.

MERGINOS — MOTERYS išmokite plastik binding amata. Patyrimas nereikalingas. Labai įdomus darbas. Dieną ir naktį shiftal, greitas įsidir-bimas.

PLASTIC BINDING CORP. 732 S. Sherman St.

— 200 — MERGINŲ

17 IKI 45 METŲ Dieną ir Naktį Darbai

VALANDOS 7:15 ryte iki 3:45 popiet 3:45 popiet iki 12:15 ryte

Patyrimas Nereikalingas

INSERTERS WRAPPERS ENCLOSERS FEEDERS ON MACHINES BOX FILLERS

Valandinis ir piece work mo-kestis. Turėkite Social Security numerį. Jeigu mažiau 18 metų amžiaus atsineškite gimimo liū-dijimą.

W. F. Hall Printing Co. 4600 Diversey Employment Dept.

MOTERYS Tarnaitės darbai naktimis. 40 valandų į savaitę. Matykite Steve Hart-zick, 9-tame aukšte, Service dept.

MERCHANDISE MART Pašaukite WHITEHALL 4141

MOTERYS reikalingos prie mazgo-jimo priebudų. Loop office būdin-kas. Atsišaukite 7 val. vakare į Room 1216, 59 E. MADISON, netoli Wabash Ave.

MERGINOS IR MOTERYS Patyrimas nereikalingas. Gera mo-kestis. Atsišaukite 2-rame aukšte.

GROSS EGG CO. 325 N. Clark St.

Gražiausia žmogaus savy-bė yra gebėjimas mylėti ir tuos, kurie jį persekioja. (Marcus Aurelius).

Kiekvienas, kas akylai mato ir pasiryžta, tas ne-jučiomis išauga į genijų. (Buřver).

Nieko nėra, kas galėtų su-laikyti žmogų, didvyriškai pasiryžusį ką nors didingo nuveikti.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse.

P. J. RIDIKAS 8354 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP 1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAZEIKA 3319 LITUANICA AVE. EVANAUSKAS Phones YARDS 1133-39

LACHAWICZ IR SUNUS SKYRIUS 42-44 E. 108th ST. 2314 WEST 23rd PLACE Tel. FULLMAN 1276 Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS 10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4906

J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3573

VYRAI IR MOTERYS

DIRBTUVĖJE IR RASTINĖJE

PAGELBININKAI

PATYRUSIŲ clerks, akuratiškų skal-đuotojų. Typists ir Stenografučių. MECHANIKŲ, abiejų—vyrų ir mo-terų. Turit turēt savo įrankius, MESSENGERS. Bendram dirbtuvės darbai karo pramonėje. Gera mo-kestis ir geros darbo sąlygos.

Jeigu jūs dabar dirbate su aukštu patyrimu karo pramonėje, jums ne-reikia kreiptis pas mus. Atsineškite įrodymą pilietybės ir šį SKELBI-MĄ!

EMPLOYMENT OFFICE DIAMOND T MOTOR CAR COMPANY 4401 W. 26th Street

Pildom Income Tax

Nelaukit Paskutinės Dienos! Rašinė atdara kasdieną ir Sek-madieniais nuo 10 val. ryto.

August Saldukas 4038 Archer Ave. Lafayette 6719

Mažas meilės lašelis reiš-čia daugiau, kaip visa jūra įvairių žinojimų.

A. † A.

MYKOLAS KLIMAS Gyveno 6135 S. Koimar Ave.

Mirė Vasario 9, 1943, 12 val. pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje. Klo 18 Ra-sėnių apskr., Jurbarko par., Sauckų kaimo.

Amerikoje išgyveno 30 m. Paliko dideliame nuširdime pusbroį Mateušą Klimą ir jo moterį Teklę ir daug pažis-tamų ir draugų.

Lietuvoje paliko daug gi-minių.

Kūnas pašarvotas Antano B. Petkus koplyčioje, 6812 So. Western Ave.

Laidotuvės įvykis pirmadienį, Vasario 15 d. 18 koplyčios 8:00 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo švenč. Panėfos Mari-jos parap. bažnyčią, kurioje įvykis gedulingos pamaldos už veilonio siela. Po pamaldų bus atlydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažista-mus dalyvauti laidotuvėse.

Nulaidę Pusbrolis, Gimėlis ir Draugai.

Laidotuvių Direktorius An-tanas B. Petkus, Tel. Grovehill 0142.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicago

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

P. J. RIDIKAS 8354 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP 1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAZEIKA 3319 LITUANICA AVE. EVANAUSKAS Phones YARDS 1133-39

LACHAWICZ IR SUNUS SKYRIUS 42-44 E. 108th ST. 2314 WEST 23rd PLACE Tel. FULLMAN 1276 Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS 10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4906

J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3573

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

434 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c.
Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūra. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvos keliai tarptautinėje arenoje

Lietuvos Respublika visuomet laikėsi ir dabar laikosi teisės ir teisingumo kelio rishme visų tarptautinių klausimų. Šituo keliu bei šita priemone ji pradėjo naudotis pačioje Respublikos jaunystėje. Tik paskelbus nepriklausomybės aktą (1918 m. vasario mėn. 16 d.) tuoj susidūrė su teisės klausimu. Vokietija būdama Lietuvos teritorijos okupante atsisakė pripažinti Lietuvos Valstybės Tarybą, teigdama kad kaizeris savo manifestu iš 1918 m. kovo mėn. 23 d. pripažino Lietuvą tik su Lietuvos Taryba, o ne su Lietuvos Valstybės Taryba, kuri nešėsi su savim suvereninę sąvoką. Dėl šito klausimo teko tarybai susiremti su okupantais ir parodyti jiems kas yra faktai ir kas yra tarptautinė teisė. Jiems buvo įrodyta jų pačių ir kitų tautų tarptautinės teisės žinovų nuomonėmis, kad valstybę sudaryti yra būtina reikalingos trys sąlygos: 1) valstybės teritorija, 2) valstybės žmonės, ir 3) valstybės valdžia. Be šitų trijų sąlygų negali būti valstybės, o jeigu yra šios trys sąlygos, tai ipso facto yra valstybė. Kadangi buvo etnografinė Lietuvos teritorija, apgyventa lietuvišiais, ir kadangi kaizeris buvo pripažinęs tą teritoriją laisva, nepriklausoma Lietuva, tai išvada sekė, kad Vilniaus konferencijos (1917 m. rugsėjo mėn. 18-22 dd.) išrinktoji Lietuvos Taryba buvo trečioji valstybės sąlyga — (valdžia) arba jos užuomazga, kuri turėjo teisę pasivadinti taip, kaip ji matė reikalo, neatsiklausdama okupanto. Šita Lietuvos Tarybos nustatyta tarptautinė teisė pateisino ir Vokietija turėjo jį pripažinti.

SUTARTYS SU KAIMYNAIS

Susitvarkius su Vokietija buvo eita prie susitarimo su Rusija ir Lenkija. Su Rusija buvo pasirašyta Taikos sutartis 1920 m. liepos mėn. 12 d. Ta sutartimi Rusija atsisakė visam laikui bet kurių pretenzijų prie Lietuvos teritorijos, ir pripažino Lietuvą suverenine nepriklausoma valstybe. Šita sutartimi ir anksčiau primintu Vokietijos aktu Lietuva buvo patvirtinta dviejų didžiųjų kaimynų savarankiška valstybe.

Po susitarimo su Rusija ir Vokietija sekė susitarimas su Lenkija — Suvalkų sutartis. Lenkai sutartį pasirašė, bet ją po dviejų dienų sulaužė ir Vilnių užėmė. Iš to išsivystė bylos Tautų Sąjungoje, Ambasadorių Taryboje ir Tarptautiniame Teisme. Pirmose dviejose instancijose klausimai buvo rishami politine prasme, o trečiajame teisine prasme. Politinėje Ambasadorių Taryboje Lietuva nukentėjo, o Tarptautiniame Tribunaole ji laimėjo — teismas nusprendė, kad Lietuva negali būti priversta sieną atidaryti arba santykius su Lenkija užmegzti, kol Lenkija neatitaisys Lietuvai padarytos skriaudos.

Lietuva turėjo bylą ir su Vokietija Tarptautiniame Teisme, dėl Klaipėdos krašto, bet ir čia ji išėjo laimėtoja. Jeigu būtų reikalo Lietuvai eiti Tarptautiniam Tribunalui su Rusija dėl jos reikiamų pretenzijų prie Lietuvos teritorijos, tai Lietuva, nėra jokios abejonės, bylą laimėtų visais punktais.

Lietuva buvo ir yra užsitarnavusi garbingą ir girtiną vardą Tautų Sąjungoje, Tarptautiniame Tribunaole ir taikiamam bei teisingajam pasaulyje. Ne už ką kitą, kaip tik už Lietuvos korektingumą ir teisingumą Anglija ir Prancūzija gynė teisiniai Lietuvą nuo kaimynų, kurie ją vėliau pasigrobė nepateisinama jėga.

Teisingoji ir nekaltoji Lietuvos Respublika virto karo auka labai neteisingai ir žiauriai.

Dabar Lietuvos padėtis yra ypatinga. Kraštas okupuotas vokiečių, ir grąšinamas būti okupuotu rusų. Vokiečių okupaciją žmonės dabar neša, o rusų okupaciją nešė iki prieš pusantrų metų. Abi okupacijos lietuviams gerai žinomos, ir abi labai skaudžios. Nė vienos iš jų lietuviui nenori. Abi jas skaito agresijomis ir neteisėtais veiksmais.

Lietuva negeidžia nieko svetimo, bet neatsisako ir

savo. Ji reikalauja to, kas jai priklauso žmogaus ir Dievo teise. Ji yra lygi teisės atžvilgiu by kuriai kitai valstybei. Jeigu kitos valstybės, kaip didelės, taip ir mažos, turi teisę laisvai ir savistoviai gyventi, tai ir Lietuva turi tą teisę turėti ir ją naudotis. Kas j tą teisę kėsina, tas teisių nepildo ir užsitarnauja agresoriaus pozymį, ir gali būti baudžiamas tarptautinio tribunolo.

TEISE I NEPRIKLAUSOMYBE

Agresorius, einant Konvencija For the Definition of Aggression, pasirašyta Londone, 1933 m. liepos mėn. 5 d., yra (str. 2) ta valstybė, kuri pirma: (a) paskelbia karą kitai valstybei, (b) užpuola ginklu kitos valstybės teritoriją, paskelbdama ar nepaskelbdama karą, ir (c) užpuola kitos valstybės teritoriją, laivus ar aviaciją savo kariuomene, laivynu ar aviacija, paskelbdama ar nepaskelbdama karą.

Str. 3 sako: "Jokie politiniai, militariniai, ekonominiai, ar kitoki sumetimai negali pateisinti agresijos nusakytos 2 str."

Tautų Sąjungos Paktas (Str. 10) skaitosi sekančiai: "Tautų Sąjungos nariai pasižada gerbti ir saugoti sąjungos narius nuo išorinės agresijos ant jų teritorinės čielybės ir politinės nepriklausomybės." Lietuva buvo ir tebėra Tautų Sąjungos nare, tad jos teises turės ginti ne tik lietuviai, bet ir kitų valstybių piliečiai, arba jų atstovai.

Pakto Str. 12 sako: "Tautų Sąjungos nariai sutinka (pasižada), kad jeigu iškiltų tarpe jų nesutikimai, kurie galėtų vesti prie santykių nutraukimo, paveikti reikalus arbitracijos arba teismo išaiškinimui, arba tarybos ištyrimui; jie taip pat pasižada nesigriebti karo priemonių jokiam atsitikime, iki trijų mėnesių po arbitracijos ar teismo sprendimo, ar tarybos raporto."

Str. 14 tarpe kitko sako: "Tautų Sąjungos nariai pasižada pilnai pildyti visus teismo nutarimus ir nesigriebti karo priemonių prieš narius, kurie pildys teismo padarytus sprendimus."

Lietuva buvo užpuolta Vokietijos ir Rusijos, vienai iš jų dar tebesant sąjungos nariai. Abu užpuolimai buvo neteisingi ir nepateisinami. Jeigu jie neišsiriš geruoju, turės patekti į atitinkamą tarptautinį teismą.

ŽVELGIANT I ATEITĮ

Rišant Lietuvos ir kitų valstybių gyvybinius klausimus, susijusius su Europos pertvarkymu, teks išrišti ir Vilniaus-Klaipėdos klausimus. Tie klausimai yra ne tik lokalinės, bet ir tarptautinės reikšmės. Į jų rishimą įeina ne tik Lietuva-Lenkija, ir Lietuva-Vokietija, bet taip pat Tautų Sąjunga ir Klaipėdos Konvencijos signatariai.

Beveik nėra abejonės, kad po šio karo bus stipresnė Tautų Sąjunga (nežiūrint kokiu vardu), ir stipresnis Tarptautinis Teismas, nes dvidešimties metų praktika tarpe dviejų karų parodė, kad tarptautinių pramuštgalvių ir nenuruamų negalima vien moralinėmis paskaitomis ir tėviškomis pamokomis suvaldyti — reikia Tarptautinio Teismo ir Tarptautinės policijos, kurie pajėgtų tiesą visiems pasakyti ir kur reikia ją įvykdyti, taip kaip yra įvykdoma valstybėse tvarkant piliečių reikalus.

Lietuva visuomet buvo ir bus ištikima narė tos organizacijos, kuri pagrįsta teise ir teisingumu, kuri stengiasi palaikyti pasauliję taiką ir tvarką, bei laisvę ir apsaugą. Į tą organizaciją, aišku, įeina ir teismas, kuris aiškina tarptautinius neusipratimus ir nusprendžia kas yra kaltas ir kas teisus; kas turi gauti pabaudą ir kas atpildą. Tokio teismo jurisdikcijai Lietuva mielai pasiduos ir jo sprendimus sąžiningai pildys.

Lietuva yra teisės šalininkė ir jėgos priešininkė. Ji visuomet stovėjo ir dabar stovi ant teisinio pagrindo. Ji grindžia savo suverenumą (valstybinį savistovumą) Taikos sutartimi (1920.VII.12) su Rusija ir kitomis atitinkamomis sutartimis su kaimynais. Tos sutartys yra pagrindinės ir permanentinės. Joms termino nėra. Jos pasirašytos ir pabaigtos — nebeteisamos — nebeteisaukiamos.

LIETUVA IR VĖL BUS NEPRIKLAUSOMA

Remiantis šitomis sutartimis ir tarptautine teise Lietuva tebėra suvereninė valstybė, okupuota Vokietijos. Ta okupacija anksčiau ar vėliau turės būti nuimta ir palaidota. Okupantai už padarytus nuostolius turės atsilyginti. Nuostolių sąskaitas paruoš vyriausybė ir tauta. Atsiskaitymas įvyks pagal nustatytą planą arba formulą.

Praeities faktai ir dabarties planai Lietuvą ir kitas mažąsias tautas ramina ir naujos vilties joms teikia — jėgą teise pakeisti žada. Jeigu teisė ir Atlantic Carterio dėsniai bus įkūnyti, tai mažųjų tautų gyvenimas bus saugesnis ir tikresnis — Lietuva ir kitos valstybės galės laisvai gyventi ir pagal savo norą bei reikalą tvarkytis.

Lietuva pasitiki teisingiesiems ir eina tiesiu keliu su teisingaisiais. Teisė ir teisingumas anksčiau ar vėliau jėgą nugalės ir viršų paims. Teisė ir žmoniškumo pagalba Lietuva laisvę ir nepriklausomybę atgaus.

Dr. Petras Daužvardis

Nežinomojo Lietuvos kareivio kapas prie Karo Muziejaus Kaune.

Kraujo antspaudas Lietuvos laisvės raštui

— Šūviais sužeistas į galvą žiemą sląpstosi lauke. — "Su dalgiais kapokit vokiečius". — Per fronto linijas į savanorių pulkus. — Be grabo užkastas bolševikų sušaudytas kunigas. — Šturpūs lietuvių partizano muolykiai.

Laisvės žodis

— Lietuvos Taryba... skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais su tvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi ir tą valstybę atskiriantį nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis, — šitaip skambėjo svarbiausieji laisvės žodžiai 1918 metais 20 tarybos narių pasirašytoje deklaracijoje. Tai buvo lietuvių tautos galtingos viltys ir nepalaužiami siekimai, bet dar ne pati laisvė, nes Lietuvoje tebesiautė okupantai vokiečiai. Jie net neleido to pareiškimo paskelbti: vokiškos cenzūros įsakymu buvo konfiskuotas ir tas laikraščio numeris, kuriame ši laisvės deklaracija kraštui norėta paskelbti. Berlyno vyriausybė atsisakė pripažinti Lietuvos valstybę. Įsisiūbavus revoliucijai Vokietijoje ir pakrikusiai jų kariuomenei ėmus trauktis iš Lietuvos, pradėjo į mūsų tėvų žemes žėrtis bolševikai, bermontininkai, lenkai ir reikėjo daug kraujo išlieti, daug gyvybės aukų sudėti, kol deklaraciją paskelbti laisvės žodžiai liko miela tikrovė. Kad pajustume tą didįjį mūsų kovotojų pasišventimą, prisiminkime keletą atsitikimų.

Lietuvio kova su vokiečių žandariais

Dar 1916 metais, kaip tik Lietuvoje įsistiprino okupacinė vokiečių valdžia, jų žandariai savivalio kiek tik jiems patiko. Už menką nepaklausymą gaudydavo Lietuvos vyrus, kartais juos pririšdavo prie balno kilpų, kartais prie arklio uodegų ir raiti lėkdavo kiek arklis išsoka, daužydami, trunkyda mi nekaltus žmones. Užvirė kraujas daugelio valstiečių krūtinėje. Taip vienas jų — Jonas Stanelis su keleta draugų pradėjo karštai rengti sukilimą prieš vokiečius. 1916 m. lapkr. 19 d. vokiečių žandariai pradėjo plėškauti Geiteriškių sodžiuje,

Karklinių valsčiuje. Stanelio vadovaujamas būrys pasiryžo juos gerai pamokyti. Stanelis pirmas šoko su brauningu rankoje, nudėjo du vokiečių, bet... pritrūko šovinių. Jį apspito žandariai ir dviem šūviais smarkiai sužeidė galvą. Išimėję jį į vežimą žandariai vežėsi į Vil kaviškį. Sužeistas narsuolis sukaupe paskutines pajėgas ir mišką privažiavus nūrė į krūmus, kur jo žandariai niekaip nebesurdo. Žandariai paskelbė: kas pristatys Stanelį gyvą ar negyvą — 1,000 markių, o jei kas jį priglaus į savo namus, bus namai sudegini, o gyventojai sušaudyti. Sužeistas Stanelis užeidavo pas draugus, bet ir tie baimės pagauti prašydavo greičiau juos apiešti. Ir taip žimos šaltyje, sunkiai sužeistas, be gydytojo pagalbos Stanelis slankiojo pamiskėmis, panamiais. 1917 m. jį vėl užklupo žandariai. Stanelis ėmė atsisaudyti, du sužeidė ir jie pabėgo. Pradėjus organizuoti Lietuvos kariuomenei, Stanelis stėjo savanoriu. Pateko į bolševikų frontą. Čia jis pirmasai verždavosi į kautynes ir 1919 m. bal. 7-8 d. naktį žuvo nuo bolševiko kulipkos. Mirė, kad kiti laisvėje gyventų.

"Su dalgiais kapokit, su vandeniu plikykite bermontininkus"

Iš šiaurės į Lietuvą ėmė veržtis plėšikaujančios rusų vokiečių gaujos, vadinamos kolčakininkų, bermontininkų vardu, verkė nuo jų lietuviškas, dejavo nuskriausti žmonės. 1919 m. rudenį Lietuvos šiaurės Apsaugos Stabas išleido atsišaukimą:

— Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali, Tik stokim į kovą už mylimą šalį. Prikelkime Lietuvą mūsų. — Vyrai! Atėjo valanda, kada mes vėl privalome paimti rankos ginklą ir eiti valyti mūsų kraštą nuo plėšikų kolčakininkų gaujų, su-

sukusių sau lizdą mūsų krašte. Vardan savo krašto laisvės ir gerovės, mes privalom žūt būt savo laimėjimus apsaugoti nuo pražuvimo... Vyrai prie ginklo! Laikas atėjo! Nelaukime, kad kas nors ateitų mūsų išvaduoti ir apginti. Mes patys tai privalome daryti ir padarysime! Mes šio krašto gyventojai jau vieną kartą parodėme savo valią — tai buvo dar šiame pavasaryje, kuomet artojas, pametęs arklą, šėjo bolševikų mušti ir ant savo pečių pakėlė kovą pačiame fronte prieš šimtą kartų gausingesnį priešą. Vieną kartą laimėję, laimėsime ir toliau..."

Vyrai atsiliepė. Pulkais plaukė į kovą lauką, bet daug kur trūko ginklų ir jėgos. Kokios srinkios buvo sąlygos, galima spręsti iš to atsitikimo: kai Pasvalio komendantas prašė pagalbos iš Sėduvos grupės viršininko pulk. Glovackio, t a s a i jiems atsakė:

— Pagalbos nelaukit. Lietuviai neklausia, kiek priešų, bet kur jie. Malonėkit sukelti vietinius gyventojus su dalgiais, kirviais ir moteris su karštu vandeniu užpakalyje vokiečių. Patys žinodami pažiausias takelius, pereikit į puolimą, pasinaudoję ginklais ir kulkosvaidžiais, kurie patys eina į jūsų rankas."

Jaunučio lietuvių karininko mirtis kautynėse

Ypač daug aukų pareikalavo kovos su bolševikais. Jaunutis Jonas Nastopka, paveiktas baisių žiaurumų iš pusės okupantų bolševikų, metė mokytojo darbą ir stėjo į Biržų miliciją. Matydams kad tikrasai krašto išvadotojas — Lietuvos kariuomenė, viską metęs iškeliaja savanoriu. Bevažiudami su būreliu ištikimųjų, jie Panevėžy randa bolševikų sargybas, toliau vykty bebegalėdami grįžta į Biržus ir pradeda slapta agišikų kolčakininkų gaujų, su-

(Nukelta į 6 pusl.)

Švietimas Nepriklausomoje Lietuvoje

(Atkelta iš 2 pusl.)

Tokioj tat padėtyje užklupo Lietuvos mokyklą 1914 metų Didysis karas. Okupuotose vietose. Į jas patekti nevisada buvo lengva. Todėl daug kas iš negausaus ano meto lietuvių moksleivių skaičiaus vidurinius mokslus ėjo latvių ir kitų tautų žemėse. Specialinis švietimas tuo laiku buvo iš viso dar naujas dalykas aukštųjų mokyklų Lietuvoje visiškai nebuvo.

LIETUVIAI STEIGIA SAVAS MOKYKLAS

Sustiprėjus tautiškam susipratimui ir po 1905 metų palaisvėjus gyvenimui, lietuviai suskato patys steigti mokykloms kurti organizacijų ir pačių mokyklų. Atsirado "Rytas", "Saulė" ir "Žiburys". Joms teko įkurti po keletą savų mokyklų, kuriuose lietuvių kalba nebuvo pagrindine. Deja, tų organizacijų ir jų mokyklų darbas buvo rusų labai varžomas. Striuka buvo ir sušiosis.

LIETUVA PATENKA PO VOKIEČIŲ OKUPACIJĄ

1915 metais, rugsėjo 18 dieną vokiečiai užėmė Vilnių, visa Lietuvos teritorija vokiečių buvo okupuota ru denį. Sunkios buvo sąlygos steigti lietuvišką mokyklų vokiečių okupacijos metu nes nebuvo mokytojų ir vadovėlių, o ir visos organizacijos buvo sugriautos, tik veikė komitetas nuo karc nukentėjusiems šelpti. Nežiūrint sunkenybių, lietuviai savo drąsa ir pasišventimu vokiečių okupacijos pabaigoje Lietuvoje turėjo beveik tiek pradžios mokyklų, kaip prieškariniais laikais (tai y-

ra prieš 1914 metus).

Vidurinių mokyklų iš pradžių lietuviai tepajėgė suorganizuoti tik Vilniuje Kaune ir Panevėžyje, ir tos pačios nebuvo plėnos.

SUSKAMBĖJUS LAISVĖS VARPUI

Pasibūgus anam pasauliam karui, suskambėjo Lietuvos Nepriklausomybės varpui, pradėta organizuoti lietuviška kariuomenė ir švietimas (mokyklos).

Lietuvių tauta išvargta rusų prapaudos ir nuolat vokiečių okupacijos po nepaprastą šviesos ir mokslo troškulį. Pradžios mokyklos steigė kur tik buvo žmoniškėnė vieta. Sparčiai pradėta rašyti ir spausdinti vadovėliai, kurių pirmieji buvo pasirodę dar vokiečių okupacijos metu.

KAIP AUGO LIETUVOJE PRADŽIOS MOKSLAS

Kokiu greičiu steigė pradžios mokyklos Lietuvoje matosi iš šių skaitlinių. 1925 metais pradedant į nurodytą skaičių įeina ir Klaipėdos krašto mokyklos.

1913 metais buvo 875 mokyklos, 1022 mokytojai ir 51,221 mokinys.

1919 metais buvo 1036 mokyklos, 1,232 mokytojai ir 45,540 mokinių.

1925 metais buvo 2,303 mokyklos, 3,291 mokytojas ir 139,161 mokinys.

1930 metais buvo 2,622 mokyklos, 4,191 mokytojas ir 194,479 mokiniai.

1935 metais buvo 2,538 mokyklos, 4,930 mokytojų ir 267,343 mokiniai.

1937 metais buvo 2,550 mokyklų, 5,323 mokytojai ir 287,134 mokiniai.

Mokykloms pritaikytų namų skaičius per tą patį laiką pakilo iš 400 ligi 1000.

Čia parodžiau kaip pradžios mokslas plėtėsi iki 1938 metų. 1938, 1939 ir 1940 metų iki birželio 15 dienos neturiu po ranka duvinių.

Bet tenka pasakyti, kad Lietuva per savo Nepriklausomybės laikotarpį, iki 1940 metų, birželio 15 dienos, pradžios mokslo srityje darė nepaprastą pažangą. Nuo 1928 metų pradžios mokslas buvo daromas visame krašte palaipenitai privalomas.

Vėliau visame krašte pradžios mokslas buvo privalomas, turėjo kiekvienas baigti bent keturių metų pradžios mokslą.

1936 metais buvo įvestas 6 metų pradžios mokslas.

PAŽANGA KITOSE MOKSLO SRITYSE

Vidurinės mokyklos kelias buvo kitoks negu pradžios mokyklos. Vidurinių mokyklų per pirmuosius trejus metus prisistigė tiek, kad toliau nebuvo reikalo jų ekaičių didinti; greičiau atrodė reikalinga jų tinklas kiek praretinti ir labiau pritaikinti praktiškam gyvenimui.

Per Lietuvos nepriklausomą gyvenimą mes įkūrėm du universitetus: Kaune ir Vilniuje. Mes įsteigėm žemės ūkio akademiją, Pedagoginį institutą, Muzikos mokyklą, Prekybos institutą ir daug kitų versio, amato ir žemės

ūkio mokyklų.

Buvo kreipiamas dėmesys ne tik į dvasinę kultūrą, taip pat ir žemės ūkio kultūrą. nes Lietuvoje yra 300 000 ūkininkų šeimų (1,500 000 žmonių, iš trijų milijonų gyventojų). In Lietuvoje ūkininkas servo ūkininkas yra pasivijęs vakarykščio ūkininką, nežūrin, kad buvo rusų engiamas ir vokiečių okupacijos engiamas. Ir tai jis yra pasiekęs per 22 metus nepriklausomo gyvenimo. Lietuvos ūkininkų produktai visoj pasauliako rinkoje buvo mėgiami, ypač bekonas, sviestas, kiaušiniai ir linai.

LIETUVIUS KOVOJA UZ LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ

Lietuvius per nepriklausomo gyvenimo metus parodė kad jis vertas yra laisvo ir nepriklausomo gyvenimo. Lietuvius ir dabar niekam nevegauja, jis nevergavo bolševizmui, jis dabar nevergauja nacizmui. Lietuvius veržiasi į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą. Lietuvius išsi kovos sau laisvę kraujų, dar bu, Amerikos užtarimu i mūsų lietuvių amerikiečių pasišventimui, atkos dvasia.

Siam straipsniui medžiaga imta iš "Zidinio", 1938 m., gegužės ir birželio mėnesio. Jei kas norėtų plačiau sužinoti kokią pažangą Lietuva padarė per Nepriklausomybės laikotarpį švietimo ir ūkio srityje, gali pasiskaityti "Zidinyje" dr. A. Juskos ir prof. Aleksos straipsnius.

Palka, Kandidatas už Aldermaną, yra gimęs 14-tam Warde

Joseph Palka, kandidatas už aldermaną 14-tam warde, buvo aktyvas vietinės politikos reikaluose per praėjusius 28 metus ir yra gerai žinomas už jo politikos supratimą. Jis yra gimęs šiame warde ir ten praleidė visą gyvenimą. Jis su savo šeima gyvena po adresu 4816 May St.

Zymūs vietiniai biznieri ir profesionalai yra pareiškę, kad rems jo kandidatūrą. Tarp jų randaš Felix Frankowski iš Loomis-Bldg, ir Loan as'n, I. Postacowicz, direktorius Polish National Alliance; Frank Wozniak, direktorius P. R. C. U.; Walter Malaga, Chester Burdzinski ir kiti.

Jis apturėjo apart kitų endormentų iš vietinių grupių kaip tai Polish National Alliance ir Polish Roman Catholic Union; Polish Legion of American Veterans ir draugijų iš sąjungos Polish Singers' Alliance.

14th Ward Polish Regular Democratic Club kurio Jos. Palka yra charter narys, vienbalsiai jį endorsavo ir dabar uoliai dirba dėl jo išrinkimo. Jis taipgi apturėjo entuziastišką endormentą iš Packinghouse Workers C. I. O. unijos, Vasario 1 d. (Skelb.)

"Draugingas ir Pagelbstantis" Tai

Ald. Jos. F. Ropa

Yra plačiai žinoma, kad Ald. Joseph F. Ropa kandiduoja vėl išrinkimui už 21-mo wardo aldermaną, kad atstovauti to wardo piliečius miesto taryboje.

Kasdien vis daugiau ir daugiau endormentų jo kandidatūros plaukia jo ofisan iš visokių tautybių grupių, visokių sričių organizacijų — ir daug iš tų aktyviškai veikia jo išrinkimui.

"JIS BUVO GERAS ALDERMANAS"

Visur po wardą yra girdima tas išsireiškimas kada tik kalba liečia apie jo kandidatūrą. Daug jis yra nuveikęs to wardo gerovei, Būdamas dar jaunas, daug yra pašventęs laiko ir energijos jaunuomenės reikalams. Padidino ir pagražino parkus, įsteigė playgrounds, suorganizavo sporto ratelius, taipgi ir socialiam veikimui ratelius, idant jaunuomenė būtų geriau patenkinta ir palaikoma dorovėje. Gatvės buvo ištaisytos, švarumo ir sanitarijos reikalai buvo žymiai pagerinti.

Nėra tos tautybės grupės su kuria jis nėra bendradarbiavęs jų reikaluose. Jis visuomet jas visokeriopai rėmė kiek tik galėjo, ir yra apturėjęs jų nuosirdų atjautimą.

Miesto taryboje jis narsiai kovojo dėl savo wardo reikalų, ir tankiai tuose reikaluose buvo laimėtojas. Jo pasiryžimas buvo ir yra — kad kas tik priklauso teisingai jo wardui jo vardas turi tą apturėti. (Skelb.)

Tikras Lietuvių Draugas

Aldermanas Hugh B. Connelly jau tarpauja Lietuvos 11-to wardo 8 metams ir mūsų žmonės visuomet rado Ald. Hugh B. Connelly pasirengusį patarnauti Lietuvos žmonėms visokiuose reikaluose ir gausiai yra aukavęs Lietuvos parapijoms ir draugijoms.

Jis dabar ko-operuoja su Lietuvos Demokratu Lyga Cook County nupirkdamas 20 tikių į Laisvos Lietuvos Bankietą, minint 25 metus Nepriklausomybės Lietuvos Respublikos, kuris bankietas įvyks Palmer House viešbutyje, Sekmadienį, Vasario 14 d. Tuos tikičius jis išdalins savo Lietuvos draugams veltui.

Ald. Hugh B. Connelly yra gavęs endormentus iš Lietuvos Demokratų organizacijų ir draugų dėl vėl išrinkimo aldermanu 11-to wardo, Vasario 23 d. (Skelb.)

100% Už Pres. Roosevelt ir Lietuvius

ZMONIŲ PARINKTAS

BALSUOKIT UŽ

Jos. Palka

KANDIDATAS UŽ

ALDERMANĄ

14-to Wardo

RINKIMAI ANTRAD, VASARIO (FEB.) 23 D.

2411 S. 52nd Ave. Phone: CICERO 453

JOHN O. SYKORA

REALTOR

GYVOS VIELOS ORGANIZACIJA

KUR JUS RASITE GERESNIUS BARGENUS? Nevėluokite! Pamatykite šiandien!

CICERO NUOSAVYBES

60th Court, kampinis 6 kambarių mūrinis bungalow	\$7,000
51st Ave. arti 19-tos gatvės 6 ir 6 kambarių mūras	\$12,200
59th Ave. arti 26-tos gatvės 6 kambarių rezidencija	\$6,250
49th Ave. arti 32-tos gatvės 4 fletų mūrinis	\$4,400
61st Court arti Cermak Rd. 6 kamb. mūrinis bungalow	\$9,200
55th Ct. arti 35-tos gatvės, 5 kambarių mūrinis bungalow	\$5,500
Cermak Rd. ir 58th Ct. kampinis mūro biznio namas	\$22,000
58th Ct. kampinė 10 kambarių rezidencija	\$10,800
Austin Blvd. 6 ir 6 kambarių mūrinis	\$11,500
23rd St. arti 52nd Ave. 6 ir 6 kambarių mūrinis	\$10,900
52nd Ct. arti 37th St. 8 kambarių medinė cottage	\$5,400
Cermak Rd. arti 52nd Ave. mūrinis biznio namas	\$7,500
23rd Place arti 52nd Ave. 10 kambarių rezidencija	\$6,500
55th Court arti 36-tos gatvės 5 kambarių mūro bungalow	\$5,800
61st Court 12 kambarių mūrinė rezidencija	Teisinga kaina

BERWYN NUOSAVYBES

Oak Park Ave. arti 31-os gatvės 6 kambarių rezidencija	\$6,700
Wisconsin Ave. arti 12-tos gatvės 4 ir 4 kambarių mūras	\$7,500
26th St. arti Highland Ave. mūrinis biznio namas	\$4,800
Wesley Ave. arti 15-tos gatvės 5 kambarių mūro bungalow	\$9,100
Gunderson Ave. arti 34-tos gatvės 6 kambarių mūrinis	\$6,900
Elmwood Ave. kampinė 6 kamb. mūro venirota rezidencija	\$10,800
S. E. kampas Cermak Rd. ir Gunderson, 88x125	\$27,000
Grove Ave. arti 13-tos gatvės 6 kambarių stucco rezidencija	\$6,600
Euclid Ave. arti 12-tos gatvės 8 kambarių rezidencija	\$9,900
Oak Park Ave. 34-tos gatvės 8 kambarių rezidencija	\$9,200
26th St. arti Ridgeland Ave. 5 kambarių rezidencija	4,800
Wenonah Ave. arti 15-tos gatvės 5 kambarių bungalow	\$6,900
Ridgeland Ave. 5 ir 5 kambarių mūras	\$12,800
Wisconsin Ave. arti 14-tos gatvės 5 ir 5 kambarių mūras	\$10,800
16th St. arti Oak Park Ave. mūrinis biznio namas	\$8,900

CHICAGOS NUOSAVYBES

Millard Ave. arti Cermak Rd. 3 fletų mūrinis	\$6,700
Spaulding Ave. arti 26-tos gatvės 6 ir 6 kambarių mūras	\$6,100
Mozart St. arti Chicago Ave. 4 ir 4 kambarių mūrinis	\$2,800
Merrimac Ave. arti Archer Ave. mūrinis bungalow	\$6,500
Kenneth Ave. arti 30-tos gatvės 4 ir 4 kambarių mūrinis	\$6,200
Cermak Rd. arti Pulaski Rd. mūrinis rooming namas	\$5,500
Ridgeway Ave. arti Belmont Ave. 5 ir 6 kambarių mūrinis	\$8,500
Greenhaw St. near Kostzer Ave. 3 fletų mūrinis	\$4,100
Harding Ave. arti Ogden Ave. 4 fletų mūrinis	\$9,800
Ashland Ave. arti 19-tos gatvės 5 fletų mūrinis	\$7,900
St. Louis Ave. arti 26th St. 5 fletų mūrinis ir storas	\$9,700
Cullerton St. arti California Ave. storas ir 3 fletai, mūrinis	\$9,600
Ogden Ave. arti Homan Ave. mūrinis biznio namas	\$10,900
1301 S. Karlov Ave. storas ir 3 fletai	2,700
Iowa St. arti Keeler Ave. 3 fletų mūrinis namas	\$4,500
Seminary Ave. arti North Ave. 2 storai ir 8 fletai, mūras	\$12,200
Kildare Ave. arti 13-tos gatvės 5 kambarių modinė cottage	\$3,800
Harding Ave. arti Chicago Ave. 5 ir 5 kambarių mūrinis	\$5,700
21st St. arti Leavitt St. storas ir 5 fletai, mūrinis	\$7,350
38th St. arti Kedzie Ave., mūrinis biznio namas	\$7,900
Sacramento Ave. ir 25-ta gatvė 6 kambarių bungalow	\$9,500
Homan Ave. arti 45th St. 4 fletų mūrinis	\$12,200
Harding Ave. arti 46-tos gatvės 3 fletų modinis	\$6,500

VAKARŲ PRIEMIESCIO NUOSAVYBES

Riverside, Graži 7 kambarių rezidencija	\$13,800
Forest Park, 6 kambarių stucco rezidencija	\$6,500
Brookfield, 2 fletai po 4 ir 5 kambarius	\$7,450
Stickney, 4 kambarių medinė cottage	\$3,900
North Riverside, 3 fletų medinis	\$6,400
Western Springs, 5 kambarių mūrinė rezidencija	\$8,250
Oak Park, 8 kambarių rezidencija	\$7,600
Elmwood Park, 7 kambarių mūrinis namas	\$7,500

Bet kuris iš mūsų patyrusių pardavėjų maloniai parodys jums dykal, be obligacijų bei kurių nuosavybė, kurias mes turime pardavimui ir greitai, mandagiai ir inteligentiškai jums patarnaus. Ateikite ir pasikalbėkite.

SKOLINAM PINIGUS ANT PIRMŲ MORGICIŲ NUO \$800 IKI \$10,000.00

UŽ KETURIS NUOSIMCIUS PALUKANŲ.

Gaukite mūsų veltui apkalnavimą

2411 S. 52nd Ave. Phone: CICERO 453

JOHN O. SYKORA

REALTOR

GYVOS VIELOS ORGANIZACIJA

28 METAI REAL ESTATE BIZNYJE

"HOME, SWEET HOME" NEGALIMA GIEDOTI BENDŲ KVITŲ!

Rendų kvitos neatneša dividendų! Kodėl nemokėti rendą paštam sau?

Tik pažūrėkite į rekordą!

MES PARDAVEME DEVYNIS (9) BUDINKUS Į DVI (2) DIENAS. TURI BŪTI PRIEŽASTIS! KUR JUS GAUSIT GERESNĮ BARGENĄ? MES VADOVAUJAME GREITUOSE PARDAVIMUOSE

Nevėluokite! Pamatykite šiandien!

ATDARA SEKMADIENIAIS NUO 1 V. P. P. IKI 5 V. PO PIET.

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI

(P L O K Š T E L Ė S)

po 75c vienas.

Jeigu norite užsisakyti per pašta, prisiųskite vieną dolerį už prisuntimą ir supakavimą. Prisiųskite "money order." C. O. D. rekordų nesunčiamė.

Skaicius lietuviškų rekordų yra nedidelis. Gyvenant Chicagoje ar apilinkėje, gali pirkėjai patys atvažiuoti į Budriko Rakandų, Radio ir Jewelry Krautuve. Atdara ir Sekmadieniais nuo 10:00 val. ryto, iki 4 val. po pietų. Dėl patogumo, Antrad., Ketvirtad. ir Šeštad. iki 9:30 P. M.

26106—Ar žinai, kaip gerai (polka) — Mano tėvelis (valcas), (P. Sarpas).

26107—Džiaugsmo valandas (mazurka) — Kraic (polka)

26108—Senelis garb. sveikas (svaicius) — Zalioj giveloj (Barsev.)

26088—Smuklėj valnikėis — Kur Nemunas ir Dauguva (J. Ols.)

14064—Rudens pasaka (slow fox) — Veltui prašys (tango)

14065—Vyrai žukim (foxtrot) — Pasakinius sekmadienis (tango)

14066—Nepamišk manes (angly valcas) Ruduo (tango)

3001—Septynios pacios — Daktaro daina

3002—Mielės karalaitis — Keturi ritai

501—Mylėjau mergele — Močiute mane barė (Jezavito R. Ork.)

502—Gegutės polka — Vestuvių polka — (Jezavito R. Ork.)

16073—Belkita tept (dvi daly), A. Vanagaitis

16136—Neišpildomas prašymas. Pirlybos, Amerikoj (Stankus)

16141—Gul Šiandien, Sveikas Jėzau Madziusis (J. Butenas)

16152—Pasaulis stovi. Man tik rodoš (A. Vanagaitis)

16192—Ejo Mikas (J. Divyolis), Trauk simnikai (J. Divyolis)

16191—Panelės patogumas (Penn. Angliakasiaf), Tamošiaus polka (Penn. Ank)

16200—Seni, duok tabako, Elva bobų pupų kult (J. Butenas)

16204—Polka Jovilas, 1, 2, 3 Brrr... kupertai (Dineika)

16214—Marsaliete, Sudiev, panaitėle (St. Pauras)

16239—Diedukas (valcas), Tykiai, tykiai (Vyru oktetas)

16246—Sirdie mano (tango), Tavu saldziu myloni (tango)

16258—Skudutis (valcas), Sarkis galjotas (V. Nickus)

16261—Sveitima padangė, (St. Pauras), Studento sapnas (Gitrails)

16212—Pupų senia, Augo miške baravykas (J. Butenas)

16247—Sis-tas (dialog), Dumbilas (dialog), Dineika

16266—Ar žinotina pamatai, Mokslas, darbas, žygis suoliai (St. Pauras)

16269—Kur tas šaltinėlis, Prirodino seni žmonas (M. Petrauskas)

16270—Turky vestuvės, Rytų daina (L. V. N. Ork.)

16273—Kaukazo valsdėlis, dalis 1 ir 2. (L. V. M. Ork.)

16293—Tekėk dukra už cigono, Ar aš nejuana, ar nevainikuota (K. Monkeiluntes)

26022—Linkmas giesmės mes užtraukim, Sveikas Jėzau gimusis (Brk. Choras)

26023—Gul Šiandien, — Atidankiau Betlejan (Br. Choras)

26028—Dul-dul dudėle (K. Petrauskas — Bernell, nesvolio (M. Petrauskas)

26039—Nepaigėlis mergužele galios asarėlis (J. Butenas)

26040—Nevėrk, brangi (A. Sodeika) — Aria iš operos Rigoieto (A. Sodeika)

26045—Pusiaunakti musus baugiai — Blusa (P. Oieka)

26047—Dzungulitukai — Praušis pasakyt (L. Sipavičiūtė)

26048—Kad galėčiau — Varguolis (L. Sipavičiūtė)

26056—Visiems tinka Sestė (valcas)

26063—Zvaigždutė (one step) — Mano brangioli (valcas) — Kauno orkestra

26065—Kazbek — Susgodojau aš godeles (J. Babravičius)

26071—Gaidys (polka) — Klaipėdos valcas

26074—Pus malunėlį (valcas) — Ant kiemelio (polka)

26068—Elinis grybait — Karaitėlis

26077—Kam šiel žirgelį — Iš rytu šalėles

26078—Panemunas (valcas) — Pilkas kaip tilvikas (Armonka zoto)

26080—Lredans maše (A. Vanagaitis), Godeles (K. Krauciūnas)

26082—Suktinis — Ols. ir E. Rakausk. — Tai gražomas dukretės

26083—Nesukubėk (polka) — Grofas žirgelis (polka)

26085—Kuku valcas — Tėvyneš polka

26086—Nauja polka — Buckio valcas

26087—Bernužėl, neverk načios — 80-tes mokytojus (J. Ols.)

26091—Linkmas jaunimėlis — Agotėles valcas

26092—Ant marių krantėlis — Piron (J. Butenas)

26094—Gaušm avėlis — Ols. dia (Strumak)

26095—Levendrelis — Grybait (M. Strumak)

26097—Gaspadinė Rozalija — Jonas pas Rožę (St. Pilka)

26098—Bartorytė nosj trina — Alutis ir Sėmos rofus (S. Pilka)

26099—Amatininkų daina — Obuolys (P. Petrailis)

26100—Būsia vyru — Ant lėvėlis (J. Uktveris)

26102—Kardų laikų polka — Džiūmėlio polka (J. Sasnauskas)

26104—Bernelis (polka) — Noros polka (P. Sarpalius)

JOS. F. BUDRIK,

INCORPORATED

3241 So. Halsted St.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel. Calumet 7237—4591

Budriko Krautuves leidžiami Radio programai:

WCFL 1000—K Sekmadienio vakare 9-tą valandą

WHFC 1450—K Ketvirtadienio vakare 7-tą valandą.

Dėl sąžiningo Radio pataisymo, telefonuokit CALumet 7238

METINIAME DRAUGO KONCERTE

Bus Perstatyta Operetė

“LIETUVAITE”

Sekmad., Vasario-Febr. 21.

SOKOL SALEJ 2345 S. Kedzie

Tikiety Kainos 75c, 1.25 su Taksais

Susipažinkite Su "LIETUVAITE"

Kraujo antspaudo Lietuvos laisvės raščiui

(Atkelta iš 4 pusl.) nystos klebonas kun. Jonas Budrys. Bolševikai apie tai pajuto ir 1919 m. sausio 27 d. ji suėmė uždare kalėjimui ir nutiesė mirtį. Dar priešumant geri žmonės jam patarė bėgti, bet jis atsisakė, kalbėdamas — ar aš galiu palikti tikinčiuosius vienus be dvasios vado? Mirties belaukdamas kun. Jonas dar visą mėnesį išsėdėjo Jakobspilies kalėjime. Toje pat mirtininko kameroje sėdėjo ir vienas liuteronas, taipgi pasmerkta mirti. Kun. Budrys savo švelnia siela taip jį paveikė, kad tas liko kataliku ir mirsiantysis kunigas dar išklaušė išpažinties mirtin pasmerkto savo kameros draugo. Nei žmonių prašymai pagailėti, nei giminių deginančios ašaros, nei tikinčiųjų alpančios širdys bolševikų nesuminkštino. Saulei tekant vasario 26 d. bolševikai kun. Joną išsivedė iš kalėjimo. Draugai kaliniai balsu verkė ir šaukė paleis-

ti. Bolševikai išsivedė, kulkos nutildė karštą kunigo širdį, o jo kraują kūną be grabo užkasė žemėse, kur jis išbuvo iki rudens, kada jį pergabeno į Rokiškį. 1933 m. ant jo kapo išdygo didelis gražus kryžius su žodžiais, kuriuos parinko Tomas-Vaižgantas:

— Pirmas atspėjęs Lietuvos laisvę. Pirmas pasakęs — ginkime šalį — ir kritęs bolševikų auka: buvo jų sušaudytas 1919.II.27. Lietuva ilgai minės gerąjį savo sūnų”.

Lai Gyvuoja Laisva Demokratiška Lietuvos Respublika!

VEL IŠRINKIT
Hugh B. Connelly
ALDERMANU
11-to Wardo

Rinkimai: Vasario (Feb.) 23 d., 1943

BALSUKIT UŽ
BIZNIERIŲ Į
ALDERMANUS
13-to Wardo
Išrinkit
ALEX
ALESAUSKAS
Antradienį,
Vas.-Feb. 23, 1943
JOHN S. BOYLE
for Mayor

— Pirmas atspėjęs Lietuvos laisvę. Pirmas pasakęs — ginkime šalį — ir kritęs bolševikų auka: buvo jų sušaudytas 1919.II.27. Lietuva ilgai minės gerąjį savo sūnų”.

Šiurpi vieno partizano istorija

Justinas Vareikis tik 18 metų turėdamas jau gabeno knygas iš Prūsų. Kartą jisai ant Jonavos kelto nuginklavo perdaug smarkaujantį kazoką ir jo kardą įmetė į Nerį. Klasingai lenkams puolant Lietuvą Vareikis ypatingai daug pasidarbavo: įvairių priešų šnipų (karininkų ir kareivių) jisai suėmė apie 150. Kartą jisai pateko į lenkų rankas, kur jie jį taip sumušė, kad 4 dienas gulėjo be sąmonės. Jo drąsumą liūdija keletas atsitikimų: kartą Santakų dvare suėmė priešą karininką įsikūšęs ranką į kišenę — neturėjo jokio ginklo. Kartą 2 kareivių šnipu varėsi su neveikiančiu šautuvu, dalį prie šono prisirišęs. Priešai rengėsi jį nužudyti, tai jis net i turgų va-

žiudamas, net mėsą veždamas vis turėdavo šautuvą ir granatų. Net ir savieji jam priekaištaudavo: kai mynai pyko, kad gali kaimą sudeginti. Vareikis viskam buvo pasiruošęs: sode turėjo išsikasęs apkasą, kur apsiginklavęs ir nakvodavo. Lenkai mėgino kelis kartus jį apsupti. Kartą pastatė iš abiejų pusių kulkosvaidžius, bet ir šiuo kartu jisai gyvas išliko. Daugėjant pavojams jisai eidavo nakvoti ant Nerio tilto, kur buvo lietuvių sargybos. Zvalgydamo priešą pusėje persirengęs kareiviu. Kartą, lietuvaite pasiskundė, kad jas skriaudžias lenkų įgulos adjutantas. Vareikis persirengė elgeta, prisidėjo medinė-

100% UŽ PRES. ROOSEVELT IR UŽ LIETUVIUS!

BRYAN HARTNETT

Skelbia savo kandidatūrą vėl išrinkimui kaipo aldermanu iš 12-to wardo reguliaru **DEMOKRATŲ TIKIETU**

14 metų ištikimo publikai patarnavimo.

Aldermanas Hartnett, kaipo pirmininkas local industries, gatvių ir alleys, daug prisidėjo pagerinimuose 12-am wardo. Labiausia iš visų, tai California Ave. ištaisymas.

Mr. Hartnett yra veiklus narys Committee on Aviation and Recreation, Consolidation, Reorganization and taxation, Finansų, Sveikatos, Namų, Policijos ir Muncipalių Institucijų.

Per 14 metų publiškos tarnybos, jis visą laiką pašventė reikalams savo wardo ir piliečių gerovei.

Svarbiais laikais, kaip dabar, tokie vyrai, kaip Mr. Hartnett yra labai reikalingi miesto taryboj.

Palikit ir toliau Bryan Hartnett Aldermanu 12-to Wardo.

Jį indursuoja 12-to Wardo Reguliarinė Demokratų Organizacija.

Kam Reikalingi Pinigai,—

DUODAM ANT MORGICIŲ UŽ PRIENAMĄ KAINĄ BE JOKIO VARGO

Mokam 3% už padėtus pinigus.

TURTAS VIRŠ \$6,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$700,000

Chartered and supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH,
Pres. and Manager
4192 Archer Ave.
Tel. VIRginia 1141

koją ir nuvyko “to niekšpamokyti”. Laimė kaltininko, kad jo nerado. Vareikis su savo būriu apsaugojo, kad lenkai nesuaprogdintų Jonavos tilto. Pagerbdami jo narsą Amerikos lietuviai jam dovanojo 700 dolerių, kuriuos įteikė pats šaulių Sąjungos kūrėjas Vl. Putvis.

Lietuvos kareivių priesaika

— Prisimindami tuos drašų lietuvių žygius, mes dar daugiau užsidegame noru prisidėti prie Amerikos ir demokratijų laimėjimo, kurios yra mūsų viltis laukiant Lietuvos atstatymo. Mus uždega ne tik žuvusiųjų narsa, bet ir pirmoji Lietuvos

karių priesaika, kurią Nepriklausomybės sukakties proga čia ir prisimename:

— Aš prisiekiu Aukščiausiam Viešpačiui Dievui teisingai tarnauti Lietuvos kariuomenėje... Prisiekiu nesigailėdamas sveikatos nei gyvasties ligi paskutiniam kraujo lašui ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, o taip pat mūsų žmonės ir visą mūsų žemę nuo kokių nors užsienių ar vidaus prie-

šų užpuolimo ir nuo visų tų, kurie mūsų krašte kels riaušį, ardyš žmonių darbą ir ramumą ar kitaip kaip skriaus žmones... Kad šią priesaiką darau tikra širdimi ir gryna sąžine, iškėliu ranką prie Viešpaties Dievo.”

K. J. Prunskis

Spauda yra viena stipriausių priemonių: ji barsto gyvybės ir mirties sėklas.

NELAUKITE — Rytoj Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

“Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters”

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Kamb. 1548-54
Telefonas CENTRAL 5208

GENERALIAI AGENTAI Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY.

Vienintelė Lietuvių Wholesale Liquor Įstaiga Chicagoje

Didelis Pastrinkimas Naminių, Importuotų ir Lietuviškų Gėrimų.

Parduodame Tikrai Tavernams. Užsakymai Išvežiojami Sekančią Dieną.

Valandos: 9 iki 5 P. M. Uždaryta kožna šeštadienį

FRANK VIZGARD, Sav.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.

6246-48 SO. CALIFORNIA AVE.
Tel. REPUBLIC 1538-9

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmo rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.

DISTRIBUTOR OF Ambrosia & Nectar BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

CHICAGOJE IR APYLINKSE

Pranciškių pramoga

Town of Lake. — Vasario 13 d. Šv. Pranciškaus Vien. Rėmėjų 3 skyr. rengia kaukiškais lošimais Brazauskienės salėje, 4558 So. Paulina St. Pradžia 7 val. vakare. Visas pelnas skiriamas seselėms Pranciškietėms. Komisija, kurią sudaro veiklios narės, platina tikietus, gamina dovanas, kad visiems atsilankiusiems būtų smagu laikas praleisti.

Kviečiame seselių rėmėjus, bičiulius ir iš kitų skyrių atvykti į pagalbą, išiesti paramos ranką vienai lietuvių katalikų pažiū — Šv. Pranciškaus Seserų vienuolynui. Tikietų kaina 33c. Rėmėju

Draugijos parengimas parapijos naudai

West Side. — Rytų, sekmadienį, vasario 14 d., Aušros Vartų parapijos salėje bus parengimas ruošiamas parapijos Maldos Apaštalystės draugijos. Bus bingo žaidimai su įvairiomis dovanom. Parengimas prasidės 7 val. vakare.

Sis parengimas yra pirmutinis šių metų ruošiamas atskiros draugijos vien parapijos naudai. Parapijonai kviečiami ateiti pasilinksminti ir kartu parapiją paremti.

Draugijos narės prašomos atnešti ir po dovaną. K. M.

Jeį turi seno metalo: vario, bronzos, misingo — atiduok karo reikalams.

Kviečiame pas mus

Moteryų Sąjungos 2 kuopa rengia "Lietuviškas vakaruškas" arba "Valentine Party" nedėlioį, vasario 14 d. parapijos svetainėje 4 val. popiet. Kviečia visus atsilankyti, nes ruošiamos visus linksmi priimti, pavaišinti skaniu gėrimu ir "Barbecue Beef". Taip pat bus gera muzika prie kurios visi galės lietuviškai pašokti.

Vakaro pusę pelno skiriamą parapijai. Komisija

Amerikos Lietuvių Dukterų Valentine

Amerikos Lietuvių Dukterys rengia "Valentine Social" šį vakarą vasario 13 d. Bus vaišinami ir savieji "swehearts".

Visos narės kviečiamos ateiti tą vakarą ir atsivesti savo "širdukus". Bus lošiamos kortomis ir bunco. Pasakui užkandžiai. Atsilankys ir "cupid". Pradžia lygiai 8 val. vakare. Polly

Budriko radio programa

Šį sekmadienį, minint Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukaktį, iš stoties WCFL, 1000 kil., nuo 9 val. vakare, bus transliuojama puiki lietuviška radio programa su patriotingomis dainomis, kurias sudainuos harmoningas Budriko kvartetas. Dainininkų sąstatan įeina: Jadvyga Gričaitė, Ona Juozaitienė, Jonas Romanas ir Antanas Chapas. Visos dai-

nos bus pildomos, akompanuojant didžiuliam radio orkestrui iš 15 muzikantų. Tad būtinai pasiklausykite, nepraleiskite.

Šias programas leidžia Juozo Budriko Rakandų ir Radio Krautuvė Chicagoje, 3241 S. Halsted St., savo lėšomis, be kitų garsinimų. Todėl ir užsitarnauja lietuvių paramos biznio reikaluose. K.

Susirinkimai

Marquette Park. — Lietuvos Katalikų Susivienymo Amerikoje 163 kuopos susirinkimas iš sekmadienio, vasario 14 d., iškeltas į pirmadienį, vasario 15 d. Visi nariai prašomi išsidėmėti ir pirmadienio vakare 8 val. skaitlingai atsilankyti, nes yra svarbių reikalų svarstymai. Valdyba

Amerikiečių nuopelnai Lietuvos Nepriklausomybės atstatyme

Didžiojo karo metu Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo reikalais rūpinosi ne tik lietuviai gyvenę vokiečių okupacijoje, bet taip pat tuo rūpinosi ir dirbo lietuviai gyvenę kituose kraštuose.

REMKITE "DRAUGĄ"

LAISVOS LIETUVOS BANKIETAS
rengiamas
LIETUVIŲ DEMOKRATŲ LYGOS
SEKM. VAK. VAS. 14 D.
PALMER HOUSE VIESBUTY
"Red Lacquer" Kambariulyje
KALBĖS SEN. SCOTT
LUCAS ir kiti žymūs kalbėtojai
Gražus Programas — Šokiai po Bankieto
Dėl Rezervacijų — pašaukite PROSPECT 4650

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ
GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Cicero. — Metinio susirinkimo nutarimu, Visų Sveiktųjų Vyrų ir Moterų draugystės susirinkimo diena tapo pakeista. Iš trečio sekmadienio kiekvieno mėnesio susirinkimai iškelti į antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio. Nariai prašomi išsidėmėti, kad sekantys susirinkimai įvyks sekmadienį, vasario 14 d., 1 val. popiet paprastoj vietoj. Rašt. Ed. Mikutis

Brighton Park. — Labdarų Sąjungos 8 kuopa savo mėnesinį susirinkimą nukėlė vieną savaitę vėliau. Susirinkimas bus sekmadienį, vasario 21 d., tuoj po pamaldų mokyklos kambarių. Gi vasario 14 d. visi dalyvausim Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime.

Ona Ivinskaitė, rašt. SKELBKITES DRAUGE

GAILESTINGIEJI BROLIAI

Kas kart reikia daugiau brolių patarnauti vyrams ligoniams! Jauni vyrai tarp 16 ir 40 metų amžiaus yra kviečiami pasiteirauti dėl tolimesnių informacijų iš naujokų Vedėjo.

Gailestingieji Broliai yra vienuoliai.
49 Cottage Street -Buffalo, N. Y.

Paulina Russian and Turkish Baths
Savo Sveikatą Pagerinsite Atsilankydami į šią Modernišką Lietuvių Istaigą!
ELEKTRIKINIAI TREATMENTAI
Ultra-Violet Sunshine ir Infra Red Light
Radiations, Swedish Massage ir Movements.
Moterims — Trečiadieniais.
Telefonas: VIRGINIA 9493
A. F. CZESNA, savininkas
1657 W. 45th St. Kamp. Paulina St.

APDRAUSK SAVO BRANGŲ TURTĄ DABAR
Apdraudžiam gyvastį (Life) nuo užgimimo dienos iki 60 metų amžiaus, ataskominej apdraudus kompanijoje arba Fraternalinėje organizacijoje.
Apdraudžiam automobilius "Liability and Property Damage", nuo \$5,000.00 iki \$10,000.00. Kainuoja "A-klasos" savininkams tik \$24.00 į mėnuį.
Apdraudžiam nuo ugnies ir kitų nelaimių — namus, furnitūrą, automobilius, trokus, krautuvų tavorą ir langus (Plate Glass), tavernų ir namų savininkų atsakomybę (Liability), nuomas (rents), sveikata ir nelaimių (Health and Accident), vagystę ir apgavystę (Burglary and Larceny), atsakomybę namų savininkų (Public Liability). Užstatę kaulcijas Draugijų Valdiniams ir pavieniams, ir visokią kitą čia neįvardintą turtą bei atsakomybę.
Už apdraudimą galima išmokėti mėnesinėmis ratomis be jokių komisijų. Dėl patenčių informacijų apie įvairius apdraudimus (insurance) ir kiek kainuoja, malonėkit atsilankyti į raštinę arba pašaukite Telefonu, o mes pribūsime į Tamatos namus dėl pasitarimo.
K. J. MACKE-MACIUKAS
General Insurance Broker
2346 W. 69th St. 2-tram aukšte Tel. Prospect 3140

BEGEMAN'S
4184 ARCHER AVE. 3142 W. 63RD ST.
Vieniems Metams Laikrodžių Pataisymas Gvarantuojamas
Nepameskite senų, sugedusių budėlinių. Jų negalima atstatyti, nes daugiau jų nedirbama. Juos galima pataisyti, kad duotų jums daug metų patarnavimą. Jūsų Big Ben, Little Ben ir kiti budėtiniai galime pataisyti.
Apkainavimas Veltui be Obligacijų

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
ALEX ALESAUSKAS and SONS
Factory Representative.
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

Viltis karo pradžioje
1914 metais, rugpjūčio 3 dieną, prasidėjo karas. Karo pradžioje lietuviuose buvo stipri viltis, kad Lietuva bus laisva. Toji lietuvių viltis išsipildė 1918 metais, vasario 16 dieną, kada buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybės deklaracija.

Šiandien visa Lietuva tiki, kad ji vėl sau laisvę iškovos.

Laikraščiai buvo uždrausti
Didžiojo karo metu, vokiečių okupacijos laiku, Lietuvoje visi lietuviški laikraščiai buvo uždrausti. Vien tik vokiečių štabas spausdino lietuvišką laikraštį "Dabartį". Tik 1917 m. buvo gautas leidimas griežtoje cenzūroje leisti "Lietuvos Aidą".

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Aukšinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokių aukštinis daiktus už PRIENAMIAUSIAS KAINAS.

Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir kitų visokių muzikalių daiktų.
Taisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA
Išvejojame visą Chicago.
REMKITE SENAI LIETUVIŲ DRAUGĄ
N. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

DIDELIS ISPARDAVIMAS MUSU MILŽINISKO SAVO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ
PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEISPARDUOTI.
TUBOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.
KONCERTUI GUITARAL SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKOS, TENOR BANJOS \$45.00, \$55.00, \$125.00 iki \$35.00. STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO UZDENGALAS — \$12.00. SMICELIAI SMUKOMS, STRIUNINIAI BASAI, VIOLAS IR CELLO — \$15.00, \$30.00, \$50.00, \$100.00 ir \$150.00. Striunos dėl visų viršminėtų instrumentų. BASS ir SNARE DRUMS — \$18.50, \$23.50, \$35.00 ir \$50.00. PEDALS, HI-HOYS, CYMBALS, IR DRUM HEADS pataloms jums palaukiant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams. Pritaikomi jūsų lūpoms.
EKSPERTYVAS VICTOR IR kitų PHONOGRAPH pataisymas. Atstatymas visų dalių Clarinetams, Truboms, Saxaphones ir taipgi Smukoms ir Guitarams.
GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN
dėl 1943
.....
SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA **4%**
1751 W. 47th Street

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms
SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS
PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMEGŲ — SIOTŲ IR KAILIŲ
Jaunavedėms Syrai ir Suknelės Mūsų Specialybė
Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukas papuoštas arba cloth kotelį parduoda nužemintomis kainomis.
ATEIKITE IR PATY'S PAMATYKITE ŠIANDIEN!
PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubsk ir Dukta, Sav.

IŠRINKITE GERAI ŽINOMĄ PROFESIONALĄ

DR. HARRY E. TIMM
Non-Partisan Kandidatas
I ALDERMANUS
10-to Wardo

Rinkimai:
Antradienį, Vas. (Feb.) 23, 1943

PAVASARINIS RAKANDŲ ISPARDAVIMAS
DABAR tai laikas pirkti ir taupyti.
DIDELI BARGENAI — Gražūs 2 dalių Parlor Setai, — 3 dalių Bedroom Setai, — Dinetta Setai, ir visoki kiti Rakandai, — Karpetai ir Pečiai — parduodama už labai nužemintą Bargenų kainas.
Pasirinkit Savo Audinį — Pasirinkit Savo Stylių
MES PERDIRBSIM JOSŲ SETA ATRODYS KAIP NAUJAS
Užsisakykit DeLuxe perdirbimo darbą už žemą kainą.
DE LUXE UPHOLSTERING & FURNITURE COMPANY
4815-17 ARCHER LAF. 9841

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ!
Vienintelis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje — VIENUOLIKI METAI! — SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.
Phone: GROVEHILL 2242
WHFC-1450 kil.

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas!!

REIKŠMINGA DIENA

Visi rytoj dalyvausime Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

Prieš dvidešimt penkeris metus Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybė (1918 m. vasario 16 dieną).

Per dvidešimt penkeris metus Lietuva turėjo šviesių dienų ir skaudžių valandų. 1938 metais, kovo mėnesį, lenkai Lietuvai pasiuntė ultimatumą. 1939 metais, kovo mėnesį, Hitleris pagrobė iš Lietuvos Klaipėdos kraštą. 1940 metais, birželio 15 dieną Lietuvą okupavo rusų bolševikai.

1941 metais birželio 22 dieną lietuviai sukilo prieš bolševikus ir paskelbė savo vyriausybę ir nepriklausomą valstybę. Naciai šį lietuvių žygį paneigė ir po mėnesio Lietuvos vyriausybę panaikino ir visą Lietuvos ekonomiją ir kultūrinį gyvenimą okupavo. Šiandien lietuviai kenčia nacių okupaciją. Ne tik lietuviai yra okupuoti, bet šiaurinė Lietuva yra išdraskyta: daug lietuvių ištremta į Rusiją, daug lietuvių išvaryta darbams į Vokietiją, kiti sėdi Vokietijos koncentracijos lageriuose.

Nežiūrint, kad ir sunkios yra Lietuvos sąlygos, bet visi lietuviai, kaip vienas, kovoja už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Jų viltys sudėtos Dievuje, jų kančiose, drąsoje ir Amerikos pergaleje.

Ryt Chicagoje, Orchestra Hall, 220 So. Michigan ave., (kampas Adams ir Michigan), 2:30 val. po pietų, įvyks Chicagos lietuvių vieningas ir darnus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas. Visi chiegiečiai lietuviai atvykite į šį minėjimą, kur bus pareikštas viešas protestas prieš nacių okupacijos darbus ir galingai bus pasiryžta atkovoti Lietuvai Nepriklausomybę ir jai priklausomas teises.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo programa įvairi ir reikšminga

Green, Illinois gubernatoriaus, savo raštu yra paragiinęs Illinois valstybės lietuvių minėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjime kalbą pasakys gubernatoriaus atstovas.

Kelly, Chicagos mayoras, pasakys Lietuvos Nepriklausomybės minėjime kalbą. Chicagos mayoras Kelly yra raštu paragiinęs lietuvių minėti vasario 16 dieną.

Chicagoje Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų paskelbimo sukaktis bus minėta sekmadienį, vasario 14 dieną, 2:30 val. po pietų, Orchestra Hall, 220 So. Michigan ave. (kampas Adams ir Michigan).

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas bus pradėtas Amerikos himnu. Minėjimą atidarys p. Labanuskas, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo komiteto pirmininkas. Programai vadovaus adv. Ollis. Prištinkintą maldą atkalbės kun. M. Svarlys.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime kalbas pasakys Vaidyla, "Sandaros" redaktorius, Dr. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius, Kelly, Chicagos mayoras, L. Šimutis, "Draugo" redaktorius. Po to seks muzikalinė dalis, kur 75 balsų choras vadovaujamas muziko Pociaus išpildys muzikalinę programą.

Bus sudainuota iš operetės "Išėivis" ištrauka (parašyta Šimkaus) ir kiti dalykai. Iškilnėse kalbės Illinois gubernatoriaus Green atstovas, Daužvardis, Lietuvos konsulas Chicagoje. Reikšmingą kalbą pasakys Dr. Carl Hambro, Tautų sąjungos ir Norvegijos parlamento pirmininkas. Iškilnės bus baigtos Lietuvos ir Amerikos himnais.

Visi dalyvaukite Lietuvos Nepriklausomybės minėjime rytoj, vasario 14 dieną, 2:30 val. po pietų, Orchestra Hall, 220 So. Michigan ave.

Žymus muzikas

Chicagoje Simfoninio orkestro vedėju numatomas Defauw, žymus belgų muzikas. Jis užims mirusio muziko Dr. Stock vietą.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

PASAKYS REIKŠMINGĄ KALBĄ

Dr. Carl J. Hambro (kairėje), Tautų Sąjungos ir Norvegijos parlamento pirmininkas, pasakys reikšmingą kalbą Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, kuris įvyks rytoj Orchestra Hall, Chicagoje, 220 So. Michigan Ave., 2:30 val. po pietų. Dešinėje yra gen. Otto Rugė, Norvegijos karo vadas.

Demonstruokime savo vieningumą - kelkime Lietuvos vardą

Mano manymu, šis karas reikalauja išskirti tokius masiskubotai eina prie pabaigos. Bet kurią dieną galime pasijusti, kad bus pradėta taikos konferencija ir, dėl to Jungtinės Tautos, be abejonės, jau dabar daro pokarinius planus. Ligšiol nedaug kas dar padaryta Lietuvos reikalais. Ar Lietuva ir vėl bus laisvą ir nepriklausomą šeimų tarpe, tas daug pareis, ar mės būsime tinkamai išaiškinę U. S. kongreso nariams Lietuvos klausimą ir įtikinę, kad visa mūsų tautą trokšta ir siekia laisvės ir nepriklausomybės.

Geriausiai ir tiksliausiai mes galime lietuvių tautos

reikalus išskirti tokiomis masiskubotai eina prie pabaigos. Bet kurią dieną galime pasijusti, kad bus pradėta taikos konferencija ir, dėl to Jungtinės Tautos, be abejonės, jau dabar daro pokarinius planus. Ligšiol nedaug kas dar padaryta Lietuvos reikalais. Ar Lietuva ir vėl bus laisvą ir nepriklausomą šeimų tarpe, tas daug pareis, ar mės būsime tinkamai išaiškinę U. S. kongreso nariams Lietuvos klausimą ir įtikinę, kad visa mūsų tautą trokšta ir siekia laisvės ir nepriklausomybės.

Aš manau, kad šiemet mums reikia visus kitus reikalus atidėti į šalį, viską skirti Amerikos pergalei ir Lietuvos išlaisvinimui. Mes turime kelti tokį balsą, vieningą ir stiprų, kad lietuvių tauta pasitenkins tik laisva ir pilnai nepriklausoma valstybe.

Teisėjas Jonas Zuris

Lietuvių kovos su bolševikais

1918 metų pabaigoje vokiečiai traukė iš Rusijos. Paskui vokiečius slinko rusų bolševikai ir gruodžio gale bolševikai įsiveržė į Lietuvą ir prasidėjo lietuvių savanorių karių kovos su bolševikais.

Pirmasis naujokų šaukimas į Nepriklausomosios Lietuvos kariuomenę buvo paskelbtas tik 1919 metais, kovo 5 dieną. Visos pirmosios kariuomenės dalys buvo savanorių. Jų būriai rinkos Kaune, Alytuje, Panevėžyje, Kedainiuose, Marijampolėje ir kitose vietose.

Lietuvos kariuomenę organizuoti buvo sunkios sąlygos, nes visko trūko, o kraštas okupacijos buvo sunaikintas, o be to, trūkdė vokiečiai.

Nuo 1919 metų, gegužės mėnesio vidurio prasidėjo lietuvių kariuomenės operacijos, tačiau mūsų jėgos tada dar nebuvo didesnės, kaip 5 — tūkstančiai durtyvių, 10 patrankų ir 200 kardų (raibelių). 1919 metų pabaigoje lietuviai baigė kovas su bolševikais. Ir 1920 m., liepos 12 dieną, buvo pasirašyta Maskvoje taika. Rusija pripažino Lietuvos atsiskyrimą ir visišką jos nepriklausomybę lietuvių gyvenamoje teritorijoje su Vilniaus sostine ir Gardinu.

mybė lietuvių gyvenamoje teritorijoje su Vilniaus sostine ir Gardinu.

Pirmasis Nepriklausomosios Lietuvos kabinetas

1918 metais lapkričio 5 dieną Taryba pavedė A. Voldemarui sudaryti pirmą Nepriklausomosios Lietuvos kabinetą, kuris pradėjo veikti lapkričio 11 dieną, tą pačią dieną, kai vokiečiai pralaimėję karą, turėjo pasirašyti preliminarias kapituliacijos sąlygas.

Kariuomenės organizavimo Lietuvoje pradžia laikoma 1918 metais, lapkričio 23 dieną, nes tą dieną išleistas pirmasis tuo reikalu įsakymas.

Beveik už pusę milijono dolerių

1942 metais Illinois valstybėje parduota už \$448,858,000 karo bonų.

Illinois valstybės karo bonų pardavime stovi trečioje vietoje. Pirmoje vietoje — New York, o antro — Pennsylvania.

Lietuvių kovos su bermontininkais

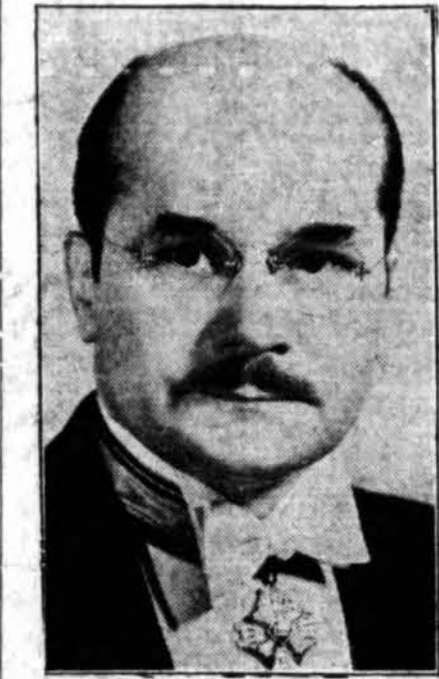
1919 m. liepos 26 dieną Lietuvos sieną peržengė stipri jungtinė vokiečių rusų kariuomenė, išgarsėjusi bermontininkų vardu. Ši kariuomenė skelbėsi kovojanti prieš bolševikus už senosios Rusijos atstatymą. Senosios Rusijos šalininkams kovojant su bolševikų valstybe, panoro pasinaudoti ir vokiečiai.

1919 m., spalio mėnesį, kai šiaurinėje Lietuvoje dar nebuvo liet. kariuomenės, bermontininkai užėmė Šiaulius, Biržus, Linkuvą, Radviliškį ir ėmė rodyti aiškų nepalankumą Lietuvai: Bermontininkai plėšikavo ir engė lietuvius.

Lietuviai pradėjo su bermontininkais kovas. 1919 m., lapkričio 21-22 dieną Radviliškyje įvyko didelės kautynės, kurias bermontininkai visai pralaimėjo. Radviliškyje ir Šiauliuose liet. kariuomenė rado visko prigrūstus sandėlius. Buvo paimta 8 patrankos, 15 lėktuvų, apie 100 kulkosvydžių, dešimtys tūkstančių artilerijos sviedinių, šautuvų, milijonai šovinių ir daugybė kitos medžiagos. Šitas grobis padėjo geriau apginkluoti liet. kariuomenę, kurios 1920 m. pradžioje buvo jau 3 divizijos.

1919 m. gruodžio 15 dieną bermontininkų paskutinės dalys apleido Lietuvos žemę.

Kas laisvą brangina, tas perka War Bonds.

Dr. Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas Chicagoje, rytoj kalbės Orchestra Hall.

Briedžiai puola žmones

Pranešama, kad Wyoming valstybėje, Jackson Hole apylinkėje, laukiniai dideli briedžiai pradėjo pulti žmones.

Nubaustas už gazolino kuponų pardavimą

New Yorke buvo nuteistas pereitą ketvirtadienį vienas žmogus devyniems mėnesiams kalėjimui ir sumokėti \$2,500 pabaudos už nelegalų gazolino kuponų pardavimą.

Penki sužeisti

Chicagoje, pereitą ketvirtadienį, taxi susidūrė su gatvėkariu ir buvo sužeisti penki asmenys.

× Ilgokas Lietuvos aprašymas tilps rytojaus Chicago Herald-American 25 metų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo proga. Šis aprašymas tilps žinių sekcijoje ir yra Stasio Piežos rašytas. Reik priminti, kad ši sekmadieninė laida turi virš milijono skaitytojų.

× Šv. Jurgio bažnyčioje pamaldos už karo metu žuvusius Lietuvoje žmones bus vasario 14 d., 11 val. (per sumą). Prašoma kuo skaitlingiausiai tą valandą susirinkti ir pasimelsti

× A. Pesanka, vienas Afeitininkų draugovės narių, išvyksta į kariuomenę. Draugovės nariai jam išleistuves rengia šeštadienį, vasario 13 d., Vengeliausko salėje, 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi atsivesti ir savo draugus.

× Br. Vladas sekmadienį, vasario 14 d., prie Aušros Vartų bažnyčios rinks prenumeratas naujų "Draugo" ir "Laivo" skaitytojų ir atnaujins senas. Naujiesiems skaitytojams priedu duos dovanų.

× Šv. Vardo draugija, Cicerijoje, sekmadienį eis bendrai prie šv. Komunijos 8 val. Mišiose šv. Visiems tos puotos dalyviams bus įteikti labai gražūs paveikslėliai, kuriuos aukoja Petkus, laidotuvių direktorius.

Įvertinta

Milijonų Rūkytojų!

Old Gold

CIGARETTES

MAŽIAUSIA MAŽIAUSIA

NIKOTINO GERKLĖ ERZINANČIŲ TARSŲ IR RESINŲ

Kaip įrodoma beprietelingu, bešališkų neprašytų tyrinėjimų 7 vadovaujančių rūšių — padaryta dėl Reader's Digest

Reader's Digest nebando padidinti pardavimą Old Gold, ar išskirti viršytę bile katro iš 7 cigarečių. Apart to, pirm ir po paskelbimo šio straipsnio tūkstančiai rūkytojų palinko prie Old Gold gėrėdamiesi skonio neprilygstančio La-takia lapo.

F. Lorillard Company—Established 1760

NAUJO! GERKITES SAMMY KAYE'S BAND AND GUESTS! TREČIADIENIAIS—7 val. vak. — WBBM